PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XV ЖОВТЕНЬ, 1974 ЧИСЛО 10

Молебень в солідарності з голодуючими в Вінніпезі

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XV ЖОВТЕНЬ, 1974 Ч. 10

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 10 OCTOBER, 1974 VOL. XV

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$6.00
Передплата до інших країн	6.00
Поодиноке число	60

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada	$6.00
Subscription in other countries	6.00
Singlt copy	60

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦІМ ЧИСЛІ:

	Стор.
І. Франко — Блаженний муж, що йде на суд неправих	1
До становища Комітету Оборони Мороза	1
Т. Горохович — Мистецькі вартості „Останнього пророка" Леоніда Мосендза	3
А. Троян — Жінка у світі праці	7
А. Курдидик — З Лідою Палій у час і простір	9
Л. Мосендз — Засів	12
A. Balan — Christina Petrowska	15
B. Pearson — Internatnonal Centre of Winnipeg	16
І. І. Карпінець — Художнє оформлення гуцульських кептарів	18
С. Наливайко — У Гмириній хаті	22
А. Руденко — Все про радикуліт	23
Відділ для дітей	25
Громадська і родинна хроніка	26
Річні звіти відділів	29
Українська вишивка	31
Домашнє господарство	32

НА ОБКЛАДИНЦІ: Молебень в солідарности з голодуючим в обороні Мороза — Вінніпеґ 22 липня 1974.

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ У ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

1. Батьки і діти — Т. Горохович	$ 1.00
2. Блискуча Зоря (про княжну Анну) — Митр. Іларіон	$ 0.50
3. Вибране — Г. Мандрика	$ 1.50
4. Видатні жінки України — Н. Полонська-Василенко	$ 6.00
5. Да Девелопмент оф Юкраінян Класикал Мюзик — Д. Козій	$ 0.50
6. Довідник про Союз Українок Канади	$ 0.10
7. Листки узорів з мистецької книжки (хрестиками, яворівкою, низин.)	$ 0.25
8. Дорогами сорокріччя — Н. Когуська	$ 1.50
9. Збірка мат. на 100-річчя з дня нар. Л. Українки	$ 2.50
11. Навчаймо дітей укр. мови — Митр. Іларіон	$ 0.20
12. На крилах пісень (пісні з нотами на слова Л. Українки)	$10.00
13. На роковини І. Франка	$ 1.00
14. П'єси для молоді	$ 2.50
15. Програма на свято матері	$ 1.50
16. Програма на свято книжки	$ 1.00
17. Програма для садочків	$ 1.50
18. Програма для Мол. Відд. СУМК	$ 2.00
19. Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської	$ 1.00
20. Про життя і творчість О. Кобилянської	$ 0.50
21. Підручник для Надзірної Ради Мол. Від. СУМК	$ 7.00
22. 50-річчя здобуття громадських прав — Г. Янішевська	$ 0.75
23. Релігійні мотиви у творах Л. Українки — Н. Когуська	$ 0.50
24. Статут Союзу Українок Канади	$ 0.25
25. Твори Л. Українки (в англійській мові) — КУК	$ 7.50
26. Три сильветки — Л. Білецький	$ 1.50
27. Українська господиня (куховарські приписи, старе видання)	$ 0.50
28. Українські коляди (з нотами) — С. Яременко	$ 0.75
29. Українська жінка в хореографії — М. Пастернакова	$ 3.00
30. Чверть століття (історія СУК), тверда оправа	$ 2.50
31. Чверть століття (історія СУК), м'яка оправа	$ 1.50
32. Чарівний діямант — М. Погідний-Угорчак	$ 2.00
33. Юкраінян Ембройдери	$ 6.00
34. Юний Скоморох (п'єси для молоді)	$ 6.00
35. Я вернуся (стрілецькі оповідання) — О. Крамар	$ 0.50
36. Українські хресні імена (в англійській мові) — Р. Ґаюк	$ 1.00

Також на складі маємо:

Візитівки (плейс карс) зі смолоскипом (тузин)	$ 1.00
Жетони з портретом Л. Українки	$ 0.25
Конверти з листовим папером, що на ньому смолоскип (тузин)	$ 0.75
„Смолоскип" — відзнака Союзу Українок Канади	$5.00
Срібні ложечки зі смолоскипом	$6.50

Адреса Централі:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

A25, 11024 - 82 Avenue

Edmonton, Alberta, Canada

T6G 0T2

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

Vol. XV ЖОВТЕНЬ, 1974 ЧИСЛО 10

ДО СТАНОВИЩА КОМІТЕТУ ОБОРОНИ В. МОРОЗА

Це питання відноситься головно до нас, до людей відданих громадській справі, які цікавляться також життям свого народу в Україні та болюють його трагічним положенням . . .

Не одні з нас, особливо цього літа, зустрічали групи української молоді, яка на заклик Комітету Оборони Валентина Мороза виходила під будинки найвищих урядових установ, проголосивши голодівку і пробувала там цілими тижнями по всіх більших містах Канади.

Це був вияв протесту проти ув'язненого в Україні Валентина Мороза, який став символом всіх ув'язнених і без вини караних молодих українських науковців, письменників. Цим способом українська молодь заявляла цілому світові, що її народ в Україні невірно трактований, що в добі людських прав та написаних законів „права людини і народів" знехтовані країною, яка носить назву СССР.

Факти? — Їх дуже багато і вони такі промовисті та сильні, що не помогла залізна заслона і що крізь неї пролунав крик розпуки української людини. Сьогодні англомовні та українські часописи переповнені достовірними вістками про постійні арешти культурних діячів Української РСР — письменників, науковців, про ув'язнення їх на довгі роки в табори примусової праці, про знущання над в'язнями у тюрмах, таборах, про насильне приміщення у доми божевільних. Найбільшою їх „провиною" є те, що вони стали в обороні своєї мови, що вони не хочуть піддатись посиленій русифікації, що виявили спротив культурному й духовому поневоленню свого народу.

Хто не мав можливости ближче довідатись про ці процеси терору в останніх роках, хай прочитає собі такі видання як „Репортаж із заповідника Берії", „Лихо з розуму", „Широке море України", або видання Смолоскипу „Український Вісник". Варто читати також Солженіцина „Архипелаг ГУЛаг".

Україна сьогодні складає велику жертву ціною своїх синів і дочок, які вийшли з народу (не з панів), щоб виповісти духовий і фізичний бій за свободу людини і народу та дати світові пересторогу про блага соціялізму в СССР.

Позбавлені свободи, приречені на важкі фізичні роботи проголошують довгі голодівки. Вони й там не перестають боротись за свободу мільйонів свого народу.

Комітет Оборони Валентина Мороза у своїм листі звернувся до українського громадянства в Канаді в справі концерту Д. Гнатюка. Дмитро Гнатюк своїм кількаразовим побутом у Канаді здобув собі багато симпатії і не проти нього особисто проголошене **становище** Комітету Оборони, але у виду тих подій, які відбуваються сьогодні в Україні, у вияві солідарности та пошануванні становища Комітету Оборони В. Мороза.

Іти чи не йти на концерт Дмитра Гнатюка? Цю відповідь кожному з нас підкаже наша національна совість та почуття вірності ідеалам свого народу.

Іван Франко

БЛАЖЕННИЙ МУЖ, ЩО ЙДЕ НА СУД НЕПРАВИХ . . .

Блаженний муж, що йде на суд неправих
І там за правду голос свій підносить,
Що безтурботно в сонмищах лукавих
Заціплії сумління їх термосить.

Блаженний муж, що в хвилях занепаду,
Коли заглухне й найчуткіша совість,
Хоч диким криком збуджує громаду,
І правду й щирість відкрива як новість.

Блаженний муж, що серед ґвалту й гуку
Стоїть, як дуб посеред бур і грому,
На згоду з підлістю не простягає руку,
Волить зломитися, ніж поклониться злому.

Блаженний муж, кого за тее лають,
Кленуть і гонять і поб'ють камінням;
Вони ж самі його тріюм підготовляють,
Самі своїм осудяться сумлінням.

Блаженні всі, котрі не знали годі,
Коли о правду й справедливість ходить:
Хоч пам'ять їх загине у народі,
То кров їх кров людства ублагородить.

Поява нового підручника

Вийшов із друку новий підручник, спонзорований КВОРадою, Читанка 2, з апробатою д-ра Б. Білаша, голови Крайового Центру Українських Шкільних Рад.

При опрацьованні цього підручника я взяв до уваги голоси вчителів, особливо нижчих кляс, про хиби існуючих підручників. Ми свідомі того, що й цей підручник не буде ще досконалим, але в деякому відношенні він уже свіжіший від попередніх підручників.

Підручник здебільша опрацьований за тою самою методою, що й підручники Марії Дейко, і він може заступити „Рідне Слово", або „Волошки", він змістовніший від „Рідного Слова" і легший від „Волошок". Припускаємо, що в школах, де діти ще володіють українською мовою, користуватись ним можуть у другій клясі, а в слабших школах — у третій, а то й у четвертих клясах.

Ілюстрували підручник Ніна Мудрик-Мриц і Дарія Бродгед.

Ціна підручника $3.50, при гуртових замовленнях школи дістають 20% опусту.

Рівночасно пригадую, що разом із згаданою читанкою вийшов із друку так давно очікуваний нашими школами Збірник диктатів. Ціна його $1.50. Збірником повинні покористуватись не тільки вчителі, але й учні, що й допоможе в праці вчителя та в домашньому самонавчанні учнів.

Просимо поспішити з замовленнями, бо наклад не великий, валюта паде, а разом з тим кошти друкування книжок несамовито ростуть.

З замовленням прошу зьвертатись на адресу:

I. Bodnarchuk
67 Lynn Haven Rd.
Toronto, Ont.
M6A 2L1

ЕМБЛЕМА ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

Емблема Червоного Хреста була така сама відома, як харчова картка для тих з нас, які пережили другу світову війну в Европі. Проте, сьогодні допомога жертвам війни або природних катастроф, це тільки одна з багатьох послуг, які постачає ця міжнародня організація.

У Канаді, де прапор Червоного Хреста замаяв уперше в 1885 р. під час повстання Ріеля, тепер існує цілий ряд добровільних послуг, від адміністрації шпиталів у віддалених околицях до навчання про засоби першої допомоги і безпеки на воді.

Служба Трансфузії Крови при Канадському Червоному Хресті зачислюється до найкращих у світі, і це одна з небагатьох безплатних організацій цього типу. Кров збирається від добровільних донорів; через те, ні лікар, ні пацієнт не мусить за неї платити.

Інші послуги Червоного Хреста включають Службу Випозичення Устаткування для Хворих, яка постачає милиці, крісла на колесах, шпитальні ліжка та інше устаткування для вжитку тих, які лікуються дома. Також існує Служба Домашнього Господарства, яка висилає працівницю опікуватися родиною, коли відповідальна господиня хвора або відсутна.

ЗАПРОШУЄМО НА З'ЇЗД

Подаємо до відома, що Провінційний З'їзд Союзу Українок на Бр. Колумбію відбудеться у Ванкувері в днях 11, 12 і 13 жовтня 1974 року.

ПРОГРАМА З'ЇЗДУ:

П'ятниця 11 жовтня

7 — 7:30 вечером — Реєстрація делегаток і гостей
7:30 — Офіційне відкриття
Молитва
Вибір президії і комісій номінаційної і резолюційної
Привіти і звіти урядниць Пров. Екзекутиви
9:30 — Учні, які побирали літні курси поза провінцією розкажуть про свої враження з їхнього там побуту

Субота 12 жовтня

10:00 рано: Продовження звітів і вибір нової управи на наступну каденцію
12:00 — Перекуска
1:30 — Відкриття музею й огляд експонатів
Контест СУМК, писання писанок і вишивання
6:30 — Бенкет з програмою і танець. Вручення нагороди сумківцям

Неділя 13 жовтня

10:00 рано — Служба Божа
12:00 — Спільний обід. Промова представниці Централі Союзу Українок Канади
1:45 — Читання резолюцій
2:00 — Моделювання історичних і народніх українських строїв
4:30 — 7 — Вечеря і перерва для старших
Для молоді забавна сесія в малій авдиторії
7:00 — Контест красномовства.
Драми з концертовими точками — СУМК і Рідна Школа. Вручення чаші

ЗА УПРАВУ ПРОВ. ЕКЗЕКУТИВИ
Люба Кут-Шевчук, голова

Т. Горохович

Мистецькі вартості „Останнього пророка" Леоніда Мосендза

Ну, щоб здавалося, слова...
Слова та голос — більш нічого.
А серце б'ється — ожива,
Як їх почуе!... Знать, од Бога
І голос той і ті слова
Ідуть меж люди!...

Справжнє мистецтво підносить душу людини вгору, у світ вічних ідей правди й краси. Мистецька правда — це та глибока, органічна пройнятість героїв твору ідеалами, це оте вічне шукання істини, змагання до неї. Для поетів і письменників мистецьке слово — це і „голос Божий", і „кадило істини", і „іскра Прометея", і „гостра зброя", і „світло душі", завдяки яким різьблять образи героїв, виявляють свої прагнення змальовують минуле й майбутнє, дають змогу читачеві відчувати свою людську вартість, своє місце на землі, глибоко переживати естетичну насолоду.

Тому то теоретики мистецтва (Лонгін, Бекон, Баркле) твердять, що мистецтво часто асоціюється із божескістю, і що літератури не можна вважати тільки відзеркаленням життя чи втечею з нього. Література є відображенням і того вищого світу, що його людська уява створює на мітичний, романтичний, героїчний, сатиричний чи будьякий інший спосіб. „Світ літератури — це всесвіт у людській уяві. Він створюється із людського прагнення до того вищого, божеського світу, що його обіцює релігія після смерти, філософи революції у майбутньому, а містики в космічній свідомості".

І Леонід Мосендз уважає, що „письменником бути — це покликання Боже". У творчому процесі дух письменника, у його розумінні, повинен бути чистим, бо дар слова — це висока відповідальність і зобов'язання. Є щось біблійного, як каже Фостер-Гарріс, у творчому процесі. Письменник творить світ не таким, яким він є, але таким як він відчуває, що світ мусів би бути, заселюючи його людьми також створеними його власною уявою, нагороджуючи їх за праведність, караючи за злочини. Мистець творячи, стоїть понад часом і простором, він має щось із справжнього дару пророків — передбачувати події, вбирати у форму речі незнані, відчувати безсмертність і почати жити у вічності. Мистець обдарований здібністю без сумніву, не земською, відчуття духової містерії у нього глибоке, зв'язок з надземським сильніший як у пересічних людей.

Леонід Мосендз створив вищий світ у „Останньому пророкові" з глибоким відчуттям мистецької правди, з великою ерудицією й культурою. Письменник зумів створити настрій для відчуття духової містерії, яку сам переживав, пишучи твір, для тієї завжди відновлюваної радости, що її дає зустріч з красою. Духове багатство автора, його уява й віра передані у творі з щирістю і переконанням. В ньому заключається велика сублімуюча сила твору, мистецька й психологічна індивідуальність автора. Він один з найцікавіших письменників української літератури першої половини XX століття, наскрізь своєрідний своїм стилем і тематикою. Деяка подібність в'яже творчість Л. Мосендза із творчістю Л. Українки. Відомий вислів Грушевського М. про творчість Л. Українки можна віднести й до творчости Л. Мосендза: вона „глибоко національна у своїй основі, всім змістом своїм зв'язана нерозривно з життям свого народу", вона зв'язана також із „одвічними переживаннями людськости".

Духове обличчя автора найкраще ілюструє вірш його „З мого шпиталю" (1932): „Ні, я прошу, друже милий, заспівати наді мною »Гей нум, хлопці, до зброї« — пісню бою й перемог". Є. Маланюк, характеризуючи Л. Мосендза, уважає, що „народився" він ученим-дослідником, а що література стала для нього, як і для цілого молодого покоління, що переживало невдачу визвольної боротьби 1918-20 років єдиною можливістю ведення перерваної війни, не мечем, але зброєю мистецтва, культури.

Уподібнює Л. Мосендза до Л. Українки не тільки характер творчости, але й зворушливий патріотизм, гарт духа, оптимізм, з яким вони боролись із смертю, щоб „виявити" себе у творчості.

Останній мистецький образ Лесі з розпочатої повісті „Екбальганем" — це єгипетське

сонце, що „вміє вдавати переможця в останній час перед неминучою поразкою і так гордо та весело . . ., що навіть за одну хвилину перед навалою темряви якось не йметься віри її неминучости". Мосендзів останній образ у „Останньому пророкові" — це ессен у білій одежі, що зрушений Єгохананови докором — „милість давайте, а не жертву" поспішав рятувати вмираючу дитину.

Загальнолюдська тематика „Останнього пророка", його проблематика, головний герой дають робити порівняння поміж цим твором і „Упадком" А. Камюса, нагородженого Ноблем та твором „Варава" Лягерквіста, шведського нобелівського лавреата. Спільне в усіх цих творах — це шукання правди, високої ідеї, Бога, місця людини у світі, змислу її існування. Спільним є герой, Іван Хреститель, у творах нашого письменника й А. Камюса.

„Останній пророк" був заплянований у п'ятьох частинах. Смерть письменника перервала творчий процес і твір появився тільки у заплянованих трьох. Не встиг автор навіть оформити останнього розділу третьої частини як закінчення твору. Це негативно позначилося на загальній композиції твору. Брак закінчення позбавив твір завершення розвитку образу головного героя. Образ цей доведений тільки до останнього порога перед входом до храму високої ідеї, до правди Христа. Фактично Єгохананан у творі ще не пророк. Тому й відчувається недосказаність щодо постаті Єгохананана, тому є брак у творі того божественного світла віри, що його вніс би був з собою Єгохананан - пророк, предтеча Христа.

Все ж ідейне закінчення в „Останньому пророкові" є, воно відчувається. Читач розуміє, що вислідна шукань героя — це ідея християнства, що правда Христової науки одна, неподільна, що шлях до неї через милість і віру. Інакше є у творі Камюса, який залишає читача в непевності ідейного закінчення твір Камюса не має.

* * *

Змістом „Останнього пророка" є розповідь про життя Захарії й Елісеби-Елисавети — Єгохананових батьків, про дитячі й юнацькі роки Івана Хрестителя на тлі широкої картини життя єврейського народу під пануванням римлян. Для психологічного рисунку Єгохананана, для його ідеологічного зростання письменник повів героя через різні середовища — школу, храм, фарисейські, садукейські викладові залі, зелотські криївки, єрусалимську вулицю, гебронські поля, показав пир у палаці Ірода, дискусії, суд мудреців-рабанів, підпільне життя зелотів, соціяльну нерівність, наростання революційних настроїв серед населення — і, що найважніше — показав шлях народу і його пророка до морального досконалення. Автор говорить про великий період у житті людства, про нову добу, коли у боротьбі викристалізовувалась християнська ідеологія, коли розкладалась велика світова потуга, коли на тлі цього розкладу в Ізраелі будилась віра у моральне й політичне визволення під впливом пророцтв у прихід Месії. Шлях Єгохананана — це шлях морального удосконалення себе й свого народу. В цьому криється та правда, задля неї Єгохананан відрікається себе самого, переходить різні стадії пізнання, розчарувань, внутрішньої боротьби й вибору ідей.

У висліді розповідання твір дає нам цілком незалежний від зовнішнього світу уявний світ, відбитку авторових уявлень, думок, акцій, широку перспективу дії, проекцію людського життя в майбутньому, красу душі, що шукає для себе визначення не тільки в народі, але й свого збереження у вічності. Уявлення і думки автора про це все пройняті вірою, тому читач відчуває щирість переконання автора в тому, що імпульс здійснювати справедливість, знати правду, зберігати минуле, імпульс підпорядковувати цілість життя найвищим і остаточним цілям — це найвище добро.

Ця загальнолюдська й постійно актуальна проблематика „Останнього пророка" єднає його з такими сучасними творами, що шукають сенсу життя і можливостей сповнити його новою вірою, тобто з творами, що належать до світової скарбниці літератури (крім згаданих Камюса, Ляґерквіста, Еліот, Моріяк, Казанцакіс, Пастернак), які є предметом зацікавлення цілого людства.

Тому не можна погодитися з Б. Кравцевим, автором вступної статті до першого видання „О. п." (Торонто, 1960) й твердити, що цей твір — „це роман про історію українського націоналізму", і що розчарування і злами Єгохананана в шуканні правди „це той злам, що відбувся в поглядах і в думанні самого автора, розчарованого подіями в укрїнському національному русі". Таке розуміння твору — це відбирання йому загальнолюдської й повсякчаної актуальности.

Звичайно, в „Останньому пророкові", як у творі високої мистецької вартости, творі з універсальною проблематикою, зворушливому своїм патрітизмом, глибиною релігійних почувань, творі, що займається боротьбою народу за своє моральне і політичне визволення, що шукає шляхів цього визволення, можуть читачі шукати розв'язки на різні питання, також і на проблеми українського націоналістичного руху. Кожний же читач шукає у творі відповідей на питання, що його турбують, цікавлять, шукає розв'язки своїх наболілих питань. І не міг Л. Мосендз, пишучи свого „Останнього пророка", не черпати матеріялу, ситуацій, проблем із українського життя, а з тим з тієї його ділянки, що його особливо цікавила, з націоналістичного руху. Листування письменника вказує на це, з якою винятковою духовою снагою працював він над твором, як хотів він умістити в ньому всі свої мистецькі „шалені думи", пориви, уявлення про вартості людини й народу, про шляхи морального і політичного досконалення націй. Філософічно-мистецьке оформлення своїх цих поглядів у творі з біблійною тематикою не випадкове. Використання рямок античности посилює акцент вічности великих ідей людського духа. Акцент вічности виразно підкреслений в „Останньому пророкові" і таким хотів залишити для нас автор і свій твір — завжди актуальним і актуальним у кожному народі.

Персонажів у творі біля шістдесят. Серед них є біблійні (Єгоханан, Захарій, Елісеба, Калеб), історичні (Вар Публій Квінтілій — римський леґат Сирії, Квірин — губернатор Сирії, за часу якого відбувся перепис жидівського населення, Ірод Антипа, який і казав відтяти голову Іванові Хрестителеві, Матяіс — первосвященик), є представники садукеїв (Ганан, Елеазар, Йосиф, Каяфа), фарисеїв (Гарім, Емер, Беназар) римської влади, війська (Ґней Рутен, Нігріл), зелотів (Іродіон, Симон), греків (скриб Клеант, шинкар Ксенофонт), населення Геброну, його духові провідники (Давид і Захарій), законовчителі (Небат, Самлай), населення Єрусалиму, ессен (репрезентант найбільше зближеної до християнства жидівської секти).

Майстром композиції виявив себе Л. Мосендз у повісті „Засів" (1933), таким теж бачимо його у двох перших частинах „Останнього пророка". „Батьки" і „Вибранець" дають широке полотно життя Ізраїля. Тут багатство фолкльорного кольориту, велика кількість персонажів, життя яких сплетене подіями у зв'язку із вижиданням приходу Месії. Процес внутрішнього і зовнішнього розкривання цього життя проходить з логічною послідовністю. Обидві частини композиційно викінчені й завершені. Зокрема частина „Батьки" насичена багатством ідей, подій, живістю акції, пов'язаної головною ідеєю приходу Месії. Автор з великою майстерністю сплітає також акцію із рисами характеру героїв. Елісеба — протиставлення Малцій іншим пересічним матерям. Для них Месія — це „великий роздавач хліба, м'яса, риб, олії й вина, гарних одягів, тучних баранців і телят та розкішних жител". Вони чекають, що Месія хоч раз, „єдиний бодай раз, притисне цих багатіїв, що обкрадають її дітей", „щоб з їх кадлубів потік тук, а з їхніх міхів гроші". Елісеба ж молиться про Месію, аби він визволив народ її із неволі, сина свого обіцяє вддати йому на службу за храм, за закон, за народ. Кожний із розділів пов'язаний із головним сюжетом, але при тому й виносить багато деталів для змалювання епохи. І так, наприклад, пир у палаці Ірода — це не тільки побут, драматизм акції, але й нагода для змалювання взаємин поміж римлянами й Іродом, жидівською знатю та простим народом. На пирі був проголошений наказ Ірода перевести перепис населення, який мав йому з'єднати ще більшу ласку Риму. Сцена із римським вояцтвом і Скрибом пов'язана не тільки із розмовою про Месію, але є нагодою до оглядання надзвичайного явища на небі — незвикло великої зорі, до передачі настроїв серед римського війська у зв'язку із вістками про Месію.

Особливою майстерністю в композиції цього розділу відзначається останній розділ — лист скриба Клеанта до свого учителя Хармідеса. Тут в ядерній, згущеній формі подана інтерпретація вісток про Месію, християнської філософії, носієм гелленської культури, що поневолений Римом. Лист кінчиться такою перлиною мовостилю:

„Якщо за словами Великого Вчителя над космосом речей мають запанувати ідеї, то чи ж не повинно прийти до тої рівноваги, в якій розплинеться твоє й моє рабство, неволя нашої Геллади, римська загарбливість, жидівська зарозумілість? . . .

Пробач мені ласкаво, дорогий учителю, що обтяжую тебе такими нефілософськими міркуваннями. Але проти моєї волі запали мені в душу слова земляка про Мойсеоса - сотера, й іно-

ді ловлю я себе, як у часи задуми над дощиною, креслить мій стилос це дивне ім'я: Христос..."

Обидві перші частини твору композиційно викінчені й завершені. „Батьки" розпочинаються розмовою жінок з простолюддя про Месію, кінчаться філософічним розважанням про нього ж, а це створює певного роду сочку, пункт, де сходяться всі проміння твору. Сочка ця є найвимовнішим знаком про правдиве мистецтво, вона говорить сама за себе.

Дещо слабшою композиційно є третя частина „Манівці", яка хоч і має окремі розділи небуденної краси, але в цілому вона не пульсує ані фолкльорним багатством, ані тим віддихом життя, ані духовим вичуттям в тій мірі, що дві перші частини. Тут зменшилося і світло тієї сочки, до якої сходились всі проміння — ідеї твору, тут не так вдало сплетені звичайні речі із вічними справами. Високий стиль твору потерпів через тричі описувані розчарування Єгоханана, через довгі дискусії не пов'язані із подіями у житті персонажів, помітна навіть деяка схематичність в описі переходів Єгоханана із середовища в шуканні за правдою. Мотиви цього переходу не вплетені у події, в яких вони б могли відзеркалитись повно, переконливо. Сцена із Беназаром і Піторою слабо пов'язана із головною сюжетною лінією, віддано їй забагато місця, описання її надто реалістичне.

Але події для зображення життя таких постатей у перших двох частинах як — Єгоханан, Елісеба, Захарій, Давид підібрані доцільно, у повній послідовності. Ось, наприклад, ситуації для змалювання образу Елісеби: зустріч жінок біля криниці, обмова Елісеби за бездітність, страждання Елісеби, її молитва про сина, складання обіцянки, що віддасть його Богові, народові, Захарій зачуває молитву Елісеби, Елісеба й Захарій очаровані красою вечора, огортає їх молодеча радість і захоплення собою. Ранком подорож Захарія до Єрусалиму, в дорозі напад на нього, опис ворожих настроїв серед єрусалимської юрби проти римлян. Захарій у храмі, його видіння і молитва про Месію, щоб послав його народові за ціну „раба негодящого". Розділи про перебування римських вояків у коршмі єрусалимського грека, їх дискусія про Месію при оглядянні величезної зорі на небі, появу якої жидівські вчені пов'язують, згідно з пророцтвом, з приходом Месії, лист Вара до дружини з описом підготови перепису населення —все це насичене ядерним змістом, яскравими образами життя народу, тут і філософія римлян-завойовників, греків-елленів, жидів, які хоч і поневолені, але горді з свідомости свого післанництва. Всі розділи спрямовані до основного сюжету — вижидання Месії. Усі персонажі ведуть розмови на тему Месії, вони піддаються настроям його вижидання.

Містичне видіння Захарії, його молитва про Месію, втрата мови, а згодом Давидова сповідь перед Захарієм — це філософічна інтерпретація передумов приходу Месії, це змальовування тієї духової атмосфери, серед якої міг потім народитися Христос і його проповідь:

> „Не через великий мир і спокій об'явиться Месія. Як душа з болем і боротьбою знаходить його, так буде й з народом. Ніхто без болю й боротьби не стане іншою людиною. Не переміниться без страждань і народ". (77 стор.).

До цієї правди дійшли Захарій і Давид глибоким стражданням. Вони провідники народу, страждають разом з народом цілим. Для очищення і приготування до зустрічі Месії душа народу мусить прийняти купіль страждань, без неї вона не може стати „чистою і осяйною". Захарій надхнений сповіддю Давида, що одночасно була сповіддю і його душі, силою духа перемагає фізичну бездільність і виходить назустріч Елісебі, яка, овіяна свіжістю весняного подощевого вітру, спішилась поділитись радістю про перші знаки життя сина в її лоні. „Єгоханан, Єгоханан, Богом даний Богдан!" промовив онімілий після видіння Захарій, простягаючи руки до Елісеби і падаючи мертвим.

Ця сцена і такі, як згадана — Захарій у храмі, сповідь Давида, Елісебина розповідь про історію Геброну, розставання матері із сином, смерть Давида, Елісеба і Захарій під смоковницею, прощання Елісеби із Єгохананом, Елісебина смерть, поворот Єгоханана до Геброну, його побут під смоковницею і оглядання місця останнього перебування матері під нею, присяга Єгоханана перед печерою племени та інші — це епізоди, що описані піднесено, з глибоким знанням людської душі. Епізоди ці — це місця у творі, які є джерелом духової сили, яка збуджує думки й почування, яка впливає на читача й діє на нього особливим чаром, настроєм.

(Далі буде)

Анна Троян

Подаємо тут деякі дані про авторку доповіді „Жінка у світі праці" мґр. Анну Троян. Доповідь була виголошена на членському чаю в Гамільтоні. Допис про чай на ст. 26.

Редакція

Народилася Анна Троян в старовинному, історією насиченому місточку Крем'янці на Волині, в Україні. Ще малою дитиною в 1948 році переїхала з Німеччини до Канади з батьками, панством Арсеном і Софією Степанюками.

Народню і середню освіту закінчила в Ст. Томас, Онтаріо, з відзначенням, одержуючи Киванис Приз з англійського і Крайово-провінційну стипендію дальше продовжувати студії. Вищу освіту здобула з академічними ступнями Бакалавра Наук (B.A.) і Магістра Наук (M.A.) в ділянці англійської мови і літератури в університеті Західного Онтаріо в Лондоні, одержуючи Онтарійський Граджует Фелавшип продовжувати вищі студії.

Англійську літературу викладала в університетах, спочатку в Лондоні, а пізніше в Торонті, у Вікторія Каледж в Торонтонському Університеті, де також була настоятелькою (діном) в дівочій бурсі Марґарет Едісон Гал. З часом перейшла працювати в ділянці англійської мови і літератури Відділу Освіти в Торонті, як учитель і заступник голови англійського департаменту в середній школі. В той самий час працювала у вишколенні учителів середніх шкіл як асоціянт Колеґії Освіти в Торонтонському Університеті. Магістер Анна Троян поклала понад 10 років праці в ділянці освіти у вищих і середніх школах.

Під впливом своїх батьків, які безупинно працювали на українській культурно-громадській ниві в Українській Православній Церкві, в Комітеті Українців Канади і в Союзі Українок Канади, ще як панна Анна Степанюк, взялася за культурно-громадську працю, стала основоположником Українського Студентського Клюбу при університеті в Лондоні, є його першим почесним членом, і брала активну участь в українських студентських організаціях. Приїхавши до Торонта вступила в члени Союзу Українок Канади, відділ Княгині Ольги, а недавно увійшла в управу Східної Філії Музею Союзу Українок Канади. Вона також є членом Мистецького Комітету при Інституті Св. Володимира в Торонті.

Мґр. Анна Троян промовляє на Весняному чаю у Гамільтоні.

Мґр. Анна Троян тепер живе в Мисисаґа, Онтаріо, зі своїм мужом, доктором Олегом Трояном і маленьким сином Максимом.

Жінка у світі праці

Темою цієї доповіді є історичний перегляд еволюції і способи трактування жінок у світі праці від примітивних часів праісторії аж до модерного суспільства у 20 столітті.

Від самого початку людського існування на земській кулі жінка працювала разом з чоловіком, щоб задовільнити фізичні і духові потреби свого суспільства, але за це дуже рідко коли діставала матеріяльну заплату, чи моральне признання.

До початку 20-го століття, у світі праці загальна тенденція була, щоб жінку обмежити і використати, як лише робочу силу. А тому, що жінка вважалася менше вартісною істотою, то морального признання не було жодного. Вживали біологічні, психологічні і соціологічні арґументи, щоб „ув'язнити" жінку в нижчості від чоловіка. У цьому протягом тисяч літ допомагала релігійно-філософічна традиція. Від 5,000 літ, кожен жид, щоранку повторює молитву „Благословенний хай буде Господь, що не сотворив мене жінкою", а грецький філософ Пітагор писав: „Існує принцип добрий, з якого вийшли порядок, світло і чоловік. Існує теж

принцип злий, що породив хаос, пітьму й жінку".

Вхід жінок у світ праці, як повновартісних і оцінених одиниць, був дуже повільний і дуже тяжкий. Жінка боролася за своє існування лише в тих ділянках світу праці, які їй дозволяло суспільство, яке завжди розвивалося під директивами і наглядом мужчин. Свою функцію сповняла як жінка, мати, господиня, кухарка, служниця, ткаля, кравчиня, працівниця в городі і на полі. Лише фізично сильні і психологічно витривалі жінки витримували тягар прац у боротьбі за фізичне існування.

Перед середньовіччям жінка не мала жодного признання чи заплати у світі праці, а в середньовіччі, якщо й вийшла заміж, то могла піти в манастир як черниця. Черниці в манастирях працювали без жодної грошевої заплати як адміністратори, учительки, медичні сестри, ткалі, вишивальниці і т. п. Від 16 до 20 століття в деяких західно-европейських країнах, доля жінки дуже помалу почала змінюватися. Жінки почали заробляти гроші своїм знанням і своїми силами, але якщо були одружені, ті гроші одержували їхні чоловіки, а жінки самі ними не могли диспонувати.

В ділянках торгівлі, домашнього господарства, шкільництва, письменництва, театру, місії і фабричного виробництва, жінок використовували і їм багато менше платили, як мужчинам, але число жінок, які могли собі дати раду в житті з власної праці все збільшувалося. Були навіть вийняткові одиниці в різних ділянках світу праці, які своїми здібностями принесли великий вклад і тим самим великий вплив на життя своїх спільнот, як наприклад Княгиня Ольга, Королева Єлисавєта І і Вікторія, Флоренс Найтінґель, Джейн Австен, Сестри Бронтей, Жорж Санд, Марі Курі-Складковська, Леся Українка, Ольга Кобилянська та багато інших.

При кінці 19-го століття в Америці почався „рух суфражисток", які вибороли жінкам право до рівної освіти з чоловіками, право забирати публично голос і право до своїх власних заробітків, а з початком 20-го століття, право виборчого голосу. Цей жіночий рух з часом поширився до країн Европи і почав улегшувати жіночу ролю у світі праці.

В Україні змагання відродити українську жінку почали Наталія Кобринська і Олена Пчілка (мати Лесі Українки); їхня перша зброя в 1887-му році була література, жіночий альманах „Перший Вінок".

Після емансипації, вклад жінок у світ праці значно змінився, бо жінки почали вступати у світ професійних праць, але ще й дотепер більшість терпить від нерівноправства в платні, в довір'ї, в репутації і підвищенні. У віці модерної технології і полетів у всесвіт, жінки вибилися майже у всіх галузях людської праці, вони внесли свій вклад у розвиток людського знання, культури і суспільства. Ніхто вже більше не зможе їх закувати кайданами їхньої анатомії. І дуже важний результат входу жінок у світ праці є доказом всьому людству, що жінки не є гірші, нижчі, менш здібні і не є „фізіологчно тупіші" від мужчин, що жінки не є в'язнями своєї фізіології, як твердив Фройд.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

У світлу пам'ять близького нам знайомого бл. п. Впреп. Отця Тита Яковкевича, який упокоївся в червні 1974 р. засилаємо замість квітів на його свіжу могилу пожертву $10.00 на журнал „Промінь".

Юрій і Анна Ріпак,, Саскатун, Саск.

———o———

Складаю нев'янучий вінок на свіжу могилу моєї дорогої мами, бл. п. Параски Михайлюк, яка відійшла у вічність 4 липня 1974 року в Саскатуні, в її світлу пам'ять засилаю $25.00 на журнал „Промінь". Вічна їй пам'ять!

Дочка Анна Стефанюк і батько (чоловік покійної) Семен Михайлюк, Саскатун

———o———

У першу річницю смерти мого любого брата, бл. п. Михайла Тихого, який упокоївся 23 серпня 1973 року, на 63 році свого життя, складаю замість китиці пахучих квітів на його могилу $5.00 на журнал „Промінь".

Сестра Анна Хаба з родиною, Редвотер, Алберта

———o———

Членкині відділу ім. Л. Українки у Ванкувері висловлюють щире співчуття родині покійної Марії Романюк, яка упокоїлась 21 серпня 1974 року, проживши лише 52 роки, у світлу пам'ять покійної засилають $5.00, як нев'янучий вінок на прес. фонд журнала „Промінь", якого покійна Марія оцінювала і любила читати.

За управу відділу — П. Клюкевич, реф.

——— o———

У світлу пам'ять мого дорогого мужа, бл. п. Стефана Мегери, який упокоївся 25 квітня 1955 року складаю нев'янучий вінок і засилаю $5.00 на журнал „Промінь".

Дружина Анна Мегера, Кемсак, Саск.

———o———

Складаю нев'янучі вінки в пам'ять моїх дорогих: мужа, бл. п. Михайла Цимбалістого, який відійшов від нас 21 вересня 1965 року й мого сина бл. п. Івана Цимбалістого, який відійшов 26 жовтня 1972 року. У світлу пам'ять Покійних складаю $20.00 на фонд журнала „Промінь".

Анна Цимбаліста, Йорктон, Саск.

З Лідою Палій у час і простір!..

Що Ви читали з нашої подорожньої літератури? „Вітер від моря" о. Леонтія Куницького, „З Трускавця у світ хмародерів" о. Пристая, „Венецію" Осипа Назарука, „Листи з-над Чорного моря", „Швайцарію" і „По Рідному Краю" Олени Кисілевської чи „В країні опію і рижу" Софії Яблонської? Може з новіших „Їдьмо зі мною!" Ганни Черінь, може „Кланялися вам три України" В. Софроніва-Левицького?

Небагаті наші осяги в цій ділянці. Не багато їздимо, а якщо і їздимо, небагато пишемо. Ще найбільш подорожньої літератури маємо з поїздок та паломництв до Святої Землі, на Атос і до Риму (д-р В. Муровнч, о. Н. Вояковський, Єпископ Йов Скакальський, о. П. Хомин, о. д-р Ю. Федорів, о. С. Їжик з тих, які маємо під рукою), а цілі полоси нашої Землі українці наче не відвідували, книжка С. Яблонської і д-ра Л. Стаховського „З венесуельського щоденника" пахнуть справжньою екзотикою. А втім, напевно ще ряд позицій з подорожньої літератури можна б до нашого скромного списка додати, бо бібліографії її ніхто в нас досі не робив. Де в нас час і гроші на такий люксус!

Щойно на такому тлі із справжньою приємністю віднотовуємо книжку Ліди Палій „Мандрівки в часі і просторі", що вийшла заходом Об'єднання Українських Письменників „Слово" в Торонті - Едмонтоні 1973 року, має всього 48 сторінок та прегарну обгортку чи не самої авторки: Червоне сонце з чорного неба насвітлює якісь горизонтні верхів'я і наче заповідає, про що говоритиме авторка у своїй чепурній публікації.

Про що говоритиме? Ліда Палій — новик у літературній ділянці, в якій задебютувала вперше поезіями і ці з місця зарисували її позицію як поета. „Мандрівки у часі і просторі" визначують їй місце в літературній прозі. Це — сміємо твердити, — поважне місце. „Мандрівки" майже нічим не нагадують знаних нам та згаданих уже подорожніх творів. Це ні не точні описи пригод з дороги, ні не детальні панорами бачених чи відвіданих міст та осель. Це теж не „записки олівцем" у подорожньому нотатнику, з яких потім можна робити сухі реєстри, але й фантастичні повісті.

Оригінальність і неповторність „Мандрівок в часі і просторі" у тому, що їх авторка — мистець-маляр. О. Кисілевська писала свої подорожні записки як громадська діячка, о. Л. Куницький і о. Пристай як політичні й суспільні постаті, С. Яблонська як ексцентрична дама, Г. Черінь і В. Софронів-Левицький як літератори. Всі вони, — зокрема ж священики, що відвідували Близький Схід чи Італію, — залишали у своїх подорожніх творах щось з цього, чим були й від чого не сила їм втекти. І той самий момент, — вірности собі, — зустрічаємо на кожній сторінці книжки, про яку мова.

Ліда Палій — таки маляр. Доволі побачити одне-два з її образотворчих полотен, щоб вони залишилисщ вам у пам'яті назавжди і щоб ви впевнились, що їх створив справжній мистець. І знову: ця оригінальність і неповторність! І тематична (кажуть: сюжетна!) і ще більш технічна, — Ліда Палій любується в темних кольорах і накладає їх на полотно чи іншу текстуру не кистю, а шпахтою. Коли ми спитали при нагоді однієї виставки, чому саме, відповідь була проста: Шпахта ставить перед мистця справжній визов, ви можете оперувати тільки більшими й меншими площинами з тим самим кольором і цим викликувати потрібне підкреслювання сюжету. Як мистець, Ліда в цій ділянці не створила сотні картин, за її ж словами їх не більш 40 - 45, останні з-перед десятка років. Але кожна з них — повний мистецький твір. Потім вона перекинулася в іншу малярську ділянку, — бо в графіку, в якій почала „дію" з святкових карточок, щоб перейти до екслібрісу і символічної мініятюри. Тільки знавці й дослідники мистецтва могли б сказати, яке це складне і прецизне діло — графіка, зокрема ж у ділянках, обраних авторкою „Мандрівок", коли вся мистецька фантазія, розмах і сюжетність „скорчуються" на маленький, часом навіть дуже маленький шматок паперу. І коли в час однієї розмови ми робили закид Ліді Палій, мовляв вона робить шкоду українській культурі, закинувши палітру, то цей закид став безосновний в конфронтації з тим, що створила вона в ділянці графіки та де ціла „ґалерія" оригінальних і неповторних карточок-листівок, таких же екслібрісів і врешті всяких символічних знаків для акцій, свят та установ. Та найкраще каже про це мабуть і фахова праця Ліди: У велетинській реклямній фірмі, в якій роки уже працює наша малярка, вона —

спеціяліст від фірмових марок і тільки й виключно над ними працює. „Це просто ребус, — каже Ліда Палій. — Дають тобі два-три слова з назви підприємства і піднайди графічно сконцентровану та мистецько оформлену цяцьку. Але я люблю такий визов".

Приходимо знову до книжки. Ліда Палій у ній вірна собі, оригінальна і неповторна. Це те саме, що на її картинах виконане шпахтою і те саме, що створює вона в екслібрісах та трейдмарках. Кольорова площинність неймовірної краси і гармонії і водночас прецизна лінія концентрованого мистецького сюжету. Тільки мистець такої міри, як вона, може щасливо пов'язати ці елементи, тільки він може ними спинити з першого погляду дух і думку. Ось:

„...Львів змалів, одні каштани виросли. Моїх вулиць ніхто не перебудував за останніх двадцять років, вони самі повужчали, а то й позміняли напрям, ніяк не хочуть шикуватися, як у моїх снах. Доми попрісідали, позбігалися докупи, вони чавлять трамваї, сплощують їх і видовжують, мов у карнаваловому дзеркалі... А в трамваях радісно. Вони похитуються, клекочуть. Вони мене знають, я тут місцева.

...Коло старої порохової башти на Валах у безвітряний соняшний день гупають каштани. Вони падають з-під розчепірених жовтих пальців листя і м'яко розколюються. У білій вологій колисці блискучі магачоневі очі.

...Пам'ятаю холодно відчутий дотик каштана в самій середині дитячої долоні. Збирала їх тоді в коробку, а вони за ніч трагічно старілися, втрачали полиск і морщилися...

...Успенська церква виповнена старими молитвами і запахом паленого ялівцю. На головах вірних соняшні плями, фільтровані кольоровими вітражами. Теплий чад, холодне каміння під колінами і шепотіння:

— Свят, свят, свят...

Усе якось на місці, усе немов без змін.

У чорному подвір'ї церкви дзвонять спогади. Майорять прозорі дівчатка в накрохмалених білих сукеньках, з квітами у волоссі і свічками в руках і раптом збігаються в одну групку на пожовклому фото в моєму альбомі":

Так не тільки Львів. Так Київ, Югославія, Греція, Мексико. Ввесь час чар дороги, поезія дійсного з уявним, мистецька гармонія опису зі спогадами та особистими рефлекціями.

І тому не важко зрозуміти: В книжці „Мандрівки в часі і просторі" всього 48 сторінок. Але це не важне. Срібні гроші тонші від мідяних, золоті маленькі і не грубші паперу у візитівці.

Анатоль Курдидик

Наближаємось до нашої цілі

З кожним днем і з кожною новою пожертвою на Музейну Фундацію Союзу Українок Канади наближаємось до нашого найбільшого досі проєкту — побудови нового будинку для Музею Союзу Українок Канади.

Поміщуємо знову виказ імен жертводавців — осіб і відділів Союзу, які розуміючи вагу справи, вагу власного музейного будинку, йдуть назустріч заплянованій праці.

Кожне спільне запроєктоване діло вимагає спільних зусиль і певної посвяти. Комітет Музейної Фундації, як також комітет Мистецтва і Музею, його члени покладають багато годин добровільної праці, щоб запляноване діло довести до успішного закінчення, одначе Комітет — один чи другий не створить чуда, як коло нього не буде стояти суспільство. Тим самим кличемо все наше членство, відділи, наші складові Союзні організації до посиленої в сім році кампанії на Музейну Фундацію Союзу Українок Канади.

ПОЖЕРТВИ НА БУДОВУ МУЗЕЮ

Центральна Управа Союзу Українок Канади, Едмонтон, Алта. (бюджет від Відділів СУК)	**858.00**
Пані Анна П. Ціпивник, Бруксбі, Саск.	**200.00**
Пані Анна Скоробогач, Саскатун, Саск.	**125.00**
Пані Леся Івасюк, Едмонтон, Алта. .. (раніше 125.00)	**100.00**
Відділ СУК ім. Св. Ольги, Айтуна, Саск.	**75.00**
Відділ СУК ім. Лесі Українки, Брентфорд, Онт. (з нагоди 25-ліття відділу)	**50.00**
Пані Марія Пернаровська, Саскатун, ..	**50.00**
Панство А. Качковські, Саскатун, Саск.	**50.00**
Пані П. Кіндрачук, Вернон, Б. К.	**25.00**
Пані Савеля Кемпбел, Паулсбо, Вашінґтон, США.	**20.00**
Пані М. Юрків, Кемсек, Саск.	**5.00**

Щиро-сердечно дякуємо всім жертводавцям за пожертви зложені на будову Музею.

Соня Стратійчук

Дальші пожертви виписувати так:
U.W.A.C. Museum Foundation Fund
124 Temperance St.
Saskatoon, Sask. Canada
S7N 0P1

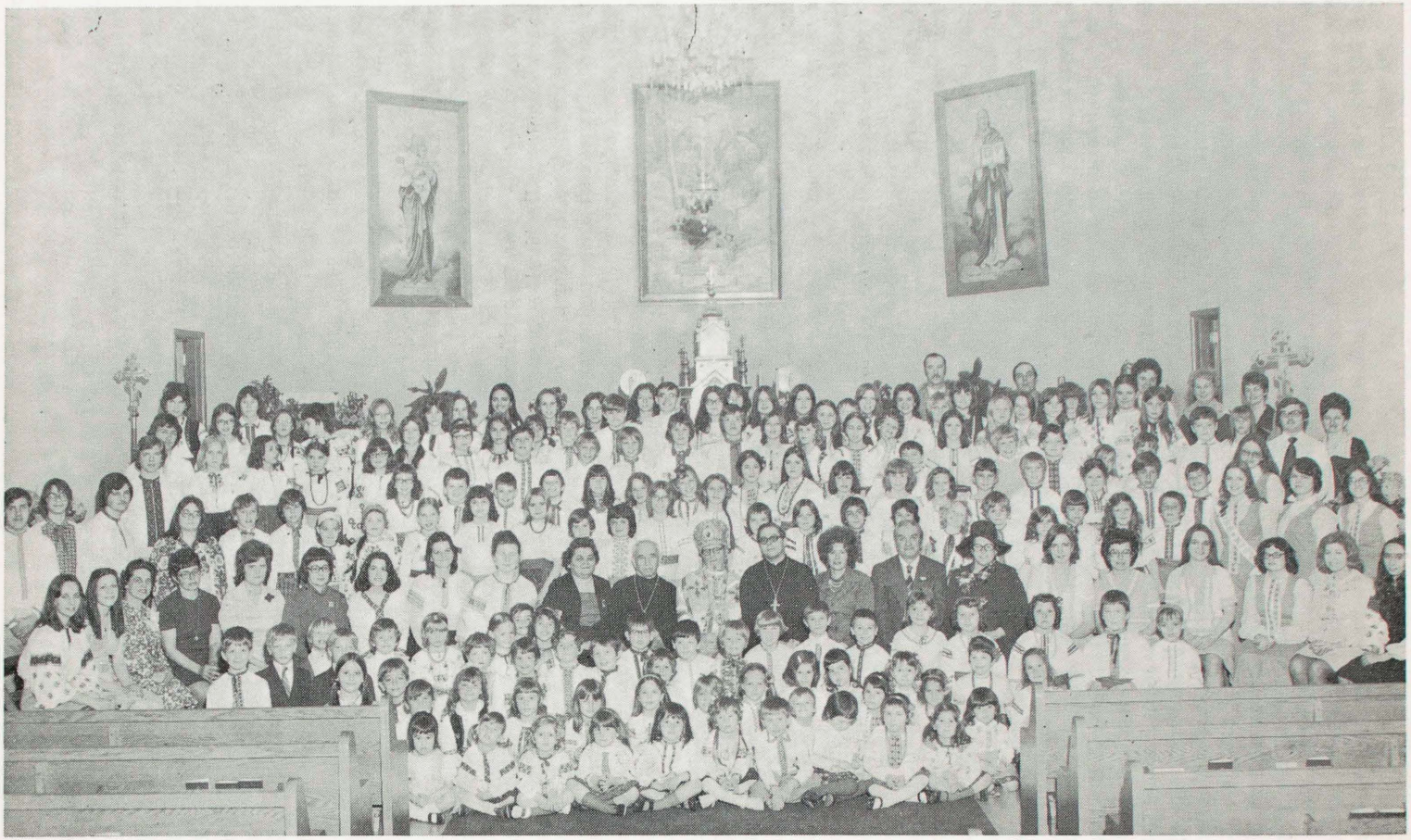

Недільна й українська школа при Катедрі Пресв. Тройці у Вінніпезі в шкільнім 1973 - 1974 році

Леонід Мосендз

ЗАСІВ

ПОВІСТЬ

(Продовження)

Значить усе це правда, усе правда, що колись казали хлопці про його бабуню та батьків. Поляки! Ах, краще би вони ніколи не приїжджали! Як же він тепер подивиться ввічі хлопцям? Це ж завтра неділя й треба буде з усіма ними зійтися? А вони вже будуть знати, напевно будуть знати! Навіщо ж вони приїхали!... І швидкі думки мчать через дигячу свідомість, але їх раптово перериває піднесений голос мами:

— А де ж це Ніно? Докіе! Куди це він заховався від нас? Був же на дворі! І знов обмін незрозумілими словами:

— Та й справді, я ж його бачила на ґанку, як він стрибнув у сіни, — чути по-російськи тітку. Пошукай там його, Докійко! — звертається тітка до служниці по-мужицьки.

— Ось зараз панночко! Піду по воду й десь там уже й Ніно об'явиться.

Нінові подобається голос тієї закосиченої двічини-тітки й веселий його тон. І те, що вона так гарно говорить по-мужицьки. От як би тільки вони не були... поляки. Ах, як радо би він вискочив тепер зза дверей. Але з кухні виходить Докія, прямує просто до дверей, щоб узяти відра:

— Ага ,то ти тут, Нінцю! А йди ж но! Тебе вже давно шукають!

— Не хочу, — шепоче хлопець.

— Та чом же не хочеш? Та ж то бабуня приїхали! Йди-но, йди!

Вона хоче витягти хлопчика з-за дверей, але Ніно пручається, за щось хапається рукою і з грюком і дзвоном падають відра та котяться по підлозі. Докія репетує, а з їдальні вибігає тітка... І не встигає Ніно спам'ятатися, щоб утікти на двір, як уже його схопили міцні дівочі руки, міцно притискають до себе, несуть у їдальню й червоного, збентеженого ставлять серед кімнати на підлогу.

* * *

Тепер уже пізно втікати. Та й у слідуючий мент Ніна притягує сильна рука бабуні, кілька поцілунків уміщається на його щоках, чолі й навіть на вусі, коли Ніно починає вертіти головою на всі боки. Цього ще не було! Ох, як же він не любить цього бабського лизання! Виходить, що й бабуня теж така, як деякі знайомі пані, що завжди душать його в обіймах. Ех, мабуть усі баби гадають, що хлопам це дуже цікаво й приємно, коли їх обліплюють поцілунками, — швидко додумує хлопець і мотає головою, щоб обтерти об плечі обидві щоки. І ця думка, що бабуня його така сама баба, як і інші, надає хлопцеві знов самоповаги й упевненості й він не почуває вже жадної ніяковости, але лише цікавість. Від цього вигляд його обличчя робиться надзвичайно кумедним і він серйозно морщить чоло, намагаючись зробити поважне обличчя.

Але баба ласкаво притягає Ніна до себе та починає роспитувати. Він спочатку відповідає ніби з неохотою, але опісля розходиться. Бабуня з ним говорить „по-русскі" хоч Нінове вухо відчуває, що то для неї не рідна мова. Але він уже більше розглядає її, ніж слухає й приходить до висновку, що помилився, уявляючи собі її старенькою, як ті бабусі, що їх йому доводилося бачити. Але ні. Волосся вона має цілком чорне, шкіра на обличчі без зморшок і коли говорить, то зовсім не пришептує, як багато старих. Яка ж вона бабуня? Ні, вона йому починає безперечно подобатися й він навіть на знак довір'я хоче почати розмову про останню геройську виправу за місто. Але баба раптом звертається з якимось запитом до мами по-польськи і хлопець аж шарпається, бо нічого не розуміє.

— Я ж вам писала, мамо, — відповідають мати по-російськи, — що він усе тут серед тутешніх хлопців і тому так погано говорить. Хіба ж тобі не соромно? — звертається вона до хлопця. От бабуня кажуть, що ти самими мужицькими виразами висловлюєшся!

Нінові справді соромно, бо в нього аж вуха палають. Але не за свої мужицькі слова. Йому соромно за себе, що він так таки зразу здовірився й почав росказувати цій... бабі... А вона в його оповіді знайшла тільки мужицькі слова!.. Ніно вишарпується з бабиних обіймів і хоче втекти.

— Ну, нічого, — переходить на російську мову бабуня. От візметься за тебе Марися, — швидко позбудешся усіх непотрібних тобі в житті мужицьких слів Правда? А тепер ми з мамою підемо подивитися на твою сестру, а

ти тут поговори з Марисею. І баба знов звертається по-польськи до ввійшовшої тітки. Тітка виймає руку зза плечей з якимось пакунком і відповідає так само незрозуміло.

Ах, ця чужа мова! Вона дратує Ніна і разом занепокоює, як усе незрозуміле. При перших її звуках він напружується, ніби очікуючи від чужих звуків небезпеки для себе. Довго це ще вони будуть говорити про нього? Бо ось напевно й дарунок, а вони ще балакають-розмовляють. Пакунок все міцніше притягує Нінову увагу, серце починає сильніше битися від солодкого очікування. Цікавий пакунок! На одному кінці щось грубого, а на другім якась палічка. Скорше би!

І тільки-но скінчили жінки говорити, як Ніно вже помагає тітці розв'язувати мотузки й розгортати папір. Дівчина робить це ніби навмисне поволі, усмішкою підвівши на Ніна очі. Вона таки навмисне затягає розгортання, щоб подражнити хлопця. Та й довгі коси заважають їй і вона мусить їх відкидати на плечі й усе це стримує працю. Нетерплячими руками помагає Ніно і ось появляється палічко, помальована нагнідо, падає ще великий кусень паперу й перед хлопцем кінська голова.

Ах, яка ж вона гарна! Чудова, прекрасна кінська голова! Жива, справді жива! Вона потягнена м'якою шкірою з волоссям, очі з баревного скла блищать як живі, біла грива з підстриженого волосіння рівненько стоїть на крутій шиї, з пащеки звисає ремінець... Ах! На палічку треба сісти верхи, просунувши її проміж ноги, ремінець у руки! Ах! Ніно не чекав такої краси, такого досконалого наподоблювання коня! Того коня, що його так хочеться мати кожному лицареві. А це справжній кінь! Це значно гарніше ніж усі ті пароплави й залізниці, що з них найбільша користь колеса та шруби...

Хлопець не знає як має висловити своє захоплення. Він стоїть і гладить кінську голову. Та ж ця бабуня дійсно прекрасна! Привезти йому такого коня! Ціла вулиця лусне від заздрости, як побачить його на виїзді з цим дивом. Хлопець так опанований своєю радістю, що навіть забув про присутність тітки:

— Ну, подобається тобі коник, Нінцю?

— Дуже, — тільки й може відповісти хлопчина.

— А що ж ти будеш з ним робити? — сміється дівчина.

Від такого запиту хлопець приходить до себе. Він підносить голову й бачить, що тітка розглядає його, як якесь там диво. Чи вона справді вважає його за такого малого, який не знає навіщо треба козакові коня. Ні, просто баба! Бо тільки баба може запитатися таку дурну річ. І тітка тратить у Нінових очах увесь авторитет. Ні! Подумати тільки! Вона не знає, що він буде робити з конем, з цим прекрасним конем! Але він усе таки вирішує знизити свою мужеську величність до відповіді бабі й спокійно відповідає:

— Я буду на нім їздити!

— Ха-ха-ха! А чи не відшрубуєш ти йому спочатку голову!

Що це за глузування, додумує хлопець! Чого це вона присіклася? Чому, як і що!... Хіба він такий малий, щоб відламати цьому прекрасному коневі його мудру голову! Але тітка мабуть і не знає, як треба їздити на коні.

— Ось так я буду їздити! — раптово вискакує він, перекидає ногу через палічку й високо підтягує вуздечкою конячу голову. Ах, яка це насолода сидіти на баскому коні! І він не може стриматися, щоб не крикнути: „Гоп, конячко, гоп!".

Тітка аж хапається за стіл, так починає сміятися. І хлопець раптово спиняється й шаріється, бо не розуміє, чого ця, ця... хвостата сміється. А Марися сміється й не може спинитися. Їй так кумедно дивитися на цього хлопчину з його переходами від захоплення до поважности, від природної дитячости до неприродної для дитини інтонації й виразів дорослої людини. Вона не мала братів і тепер їй цей малий небіж здається кумедною підробкою дорослої людини. А як він кумедно говорить! Як кумедно вимовляє хлопські слова на російський кшталт і навпаки. Як смішно змішує їх докупи! Вона так угинається від сміху, що довгі коси аж метуть підлогу.

— Ха-ха-ха! Як ти кажеш? Як? Конячка? Ха-ха-ха!

Цього Ніно вже стерпіти не може! Мало того, що це хвостате сотворіння морочило йому голову дурними запитами, але воно ще й висміює його. Що тут поганого, як він скаже „конячка?" Хіба ж „лашадка" краще? Хлопець хвилинку стоїть у нерішучости, потім відважно підтягує ремінець загнузданого коня, гальопом підлітає до дверей, на мент у них зупиняється,

обертається й кидає здивованій, червоній від сміху дівчині:

— А ти хвостата! Хвостата! Хвостата!

Тим же прудким гальопом виринає він з сіней на подвір'я, через фіртку на вулицю й уже на площі чути його дзвінкий голос:

— Вйо, конячка! Гоп! Гоп!

Ніно думав, що вельми дістанеться йому за конячку й за хвостату, але не сталося нічого. Тітка нікому про це не сказала. Але інші клопоти впали йому тепер на голову. Бо справді це гостювання вибило його з колії. Кожен його крок, кожне слово тепер почало підпадати невсипущій, суворій, немилосердній критиці. Такого ще йому не було.

Усі в домі тепер немов зговорилися проти Ніна. Навіть мати, що перед тим та мало звертали на нього уваги. А тепер усім немов відкрилися очі на Нінові хиби. Не так ступив, не так сів, не так повернувся, не тими словами подякував. А чом гудзик розщібнутий? Чом черевики не чищені? Не перерахувати всього! Але найбільше за тії мужицькі слова і найбільше за них чепляється тітка. Хоч і не сказала нікому, але мабуть мститься за „хвостату", бо так присікалась до нього, що або язик відріж, або ввесь час мовчи, або з хати втікай! Та й утік би, не показувався би може цілий день зраня до вечора, але кілька день уже сипле холодний дрібний осінний дощ. Утікти нікуди, хіба що до Татарчучки, де швидко знайдуть і знов покличуть до хати... І ввесь світ видавався би Нінові однією великою інквізицією, як би він знав, що таке інквізиція.

Навіть і Гафія, така співуча, балакуча Гафія, що не лише ніколи не звертала уваги на його поведінку, але часом ще й боронила його вибрики, й тая нагадує йому тепер, що годиться, а що ні. Добре, що хоч стара Татарчучка нічого не вимагає й залишилася такою як була. Та й Терень той самий. У них тільки й місце, де відпочиває збентежена дитяча душа. У таку слоту стара як звичайно сидить на печі, обкладена цілою горою кукурудзяних качанів що їх жваво лущить, та розмовляє з Ніном. Він від неї нічого не затаює й усе чисто розказує, особливо ж про цю муштру, від якої йому тепер так погано-препогано живеться. Баба уважно вислухує дитячі щирі жалі, де-не-де ставляє слово.

У думці вона на боці хлопця. Навіщо дійсно мучити дитину! Перш за все він є хлопець. А хлопці всі однакові. І панські й мужицькі. Знає вона це добре, бо скільки мала своїх і пізнала чужих! Мусять вибігатися, видуритися! Не можна ж його прив'язати до стола в хаті, щоб воно, мале, заниділо й зів'яло! Прийде ще час, висидиться за книжками, змарніє. Та й хто ж його зна, яке ще життя буде? Хай же радується, поки може!

І стара перестає лущити кукурудзу та здіймає шнурка під стелею з в'язками сушених влітку на сонці яблук. Ніно одержує в'язанку й лізе на піч помагати старій. А вона далі снує думки про хлопця. От і за мову його ганьблять. Звичайно, панська дитина. Мусить панську мову знати. Але хіба ж то така погана й наша мужицька? Як би погана була, то не співали би пани, як часто доводиться чути, мужицьких пісень. І не плакали би співавши їх. От піде до школи й навчиться там їхньої панської мови. А то хотять, щоб по-панськи так зразу вже й говорила. Мов тії кацапи, що крім своєї жадної іншої мови не знають.

Ні, старій не подобається, як останнім часом поводяться з Ніном. Шкода хлопця. Але що ж вона може зробити? Не годиться їй стромляти палець між двері, радити батькам, як мають виховувати своїх дітей. Особливо ж панам. Але свого пустунчика старій справді шкода. Ці свої думки вона була якось відважилася сказати Ніновій мамі, але зустріла чемний опір. Хай! Та все ж таки стара поважає авторитет батьків і не хоче його доторкатися перед дитиною. Вона навіть не забуває нагадати Нінові, що мами й бабуні треба слухатися й гладить при цім умовлянні хлопця по голові своєю шаршавою жилястою рукою. І ці пестощі краще слів кажуть дитині, що Татарчучка з ним за одно.

Мабуть зненавидів би хлопець своє рідне оточення за те повсякчасне обсмикування, як би не міг так швидко й досконало забувати. Ось тільки-но — плакав, хмурився, жалівся, а за хвилинку знов веселий, сміється, підскакує. Часом навіть і сама бабуня є причиною його захоплення. І це робить її вміння оповідати. Про багато річей, яких ще ніколи не чув Ніно, дивних річей з дивного, здається йому, волинського світу лісів, і звірів. І особливо гарно, коли в своїх описах і спогадах вона звертається до матері, але можна вислухати все, причаївшись десь у непомітному куточку. Ах скільки тоді наслухається хлопчина!

(Далі буде)

PROMIN

Vol. XV. No. 10 ENGLISH SECTION October, 1974

Christina Petrowska

By A. Balan

The Ottawa-born Christina Petrowska is well-known in Canada as a pianist. Her musical career began in Toronto at the Royal Conservatory of Music where she was a scholarship winner for seven consecutive years. She continued her studies first as a scholarship winner at the Juilliard School in New York, then privately in Germany. She has won many awards and has received the Canada Council Grant seven times. Petrowska appear regularly in recitals, on radio and as a soloist with many symphony orchestras in Canada, U.S.A., and France. As an interpreter of new music, she has premiered many works by Canadian and American composers written especially for her.

She has a Bachelor of Music and a Master of Science degree and recently won a grant from the French government to work on a doctorate — on Pierre Boulez, a contemporary composer and conductor — at the Sorbonne in Paris.

Christina Petrowska's talent is not confined to music alone. She writes poetry and has been published in the New York Times and the Canadian Poetry Magazine, to mention a few. Her first collection of poetry — written as a teenager — *Go Away Sisyphus*, was published in 1971 by the Ukrainian Youth League of North America. The author has kindly given her permission to reprint some of the poems from that collection in Promin.

Editor

In Greek Mythology, Sisyphus was banished to Hades and made to roll a stone uphill forever for betraying a secret of Zeus.

1. on a giacometti sculpture
the long, thin walking man,
his split-second move
trapped in a bronze still,
expects to roll on
but stays dead in a pharaonic trance,
the body eternally striving
for the elevation of the spirit.

2. I'm sick to death of words
that thinking has worn out,
but what else can I use
to illustrate what I think
before thinking has been worn out.

3. the fool puts his insides
on a plate to be devoured
and you feel sorry for him
but you've been fooled,
for the fool
is already using another plate.

4. my life was handed over without a thought.
mean things,
those words
that won't forecast what worlds
they will open and close.
what am I now
but a pause
in someone's sentence.

5. I keep my suitcase packed,
ready for each dream,
each story,
that it might become real,
that it might become a real map
to feed me more
than movie roads.

6. maybe what makes us human
is our responsibility
to give back what we got
in one form or another
to someone or other.

7. I may be only a shadow
of your thought,
but the thought of it
surges through my veins
an electricity so obsessive
I need no flames to burn.

8. eyes are lights of the mind
(so they say)
and one day I took a look at mine.
all I saw was hate,
but all I did was shatter the mirror
(the innocent reflection).

INTERNATIONAL CENTRE OF WINNIPEG

By Borgny Pearson

Information Services
Secretary of State

What's new at the Winnipeg International Centre? Always something: although the centre is nearly bursting at the seams, with every room of its two-storey building in use seven days a week and every evening, new activities are constantly springing up to meet the need or fulfill the interests of Winnipeg's multicultural population.

One result has been a greater spill-over into the community. One of the newest developments is a language bank for the city of Winnipeg, a project of the International Centre and the Altrusa Club, scheduled for official opening on October 16. Volunteers are available at all times to provide interpreter service in 24 languages, and include qualifications for legal and medical cases. This service has already been extended to Wininpeg hospitals.

Also new this year is an outreach program in the sportswear and garment factories in Winnipeg. Many newer employees are immigrants, a large percentage being young women from the Phillipines. With the co-operation and approval of the manufacturers — indeed with their gratitude — a staff member of the International Centre visits the factories to speak to the immigrants, extending the Centre's referral and counselling services. Everybody gains. Management is happy, realizing the benefits of well-adjusted employees. The immigrants are happy, learning to adapt and form new frienships in Canada. The International Centre staffer, Linda Elefante, was formerly a social worker in the Phillipines and understands their needs and sensitivities perhaps better than anyone else.

Another first was a multilingual play festival at the Winnipeg Playhouse, sponsored by the International Centre and the Citizenship Council of Manitoba. Plays were presented, one each night, in the languages of Italian, Ukrainian, German and Hindu groups, with introductions and *entr'acte* explanations in English and French for the benefit of other Canadians. As a result, immigrant families could attend together, children enjoying a play in the language of their parents and seeing that other people appreciated their culture too. The fifth night's program was a medley of French poetry, English verse and multilingual presentations. Of course many of the groups had already become acquainted, as most of them used the International Centre for rehearsals.

A federal grant made it possible to organize a conference of multicultural women at the centre. Two meetings showed that it would become too complex to bear fruitful conclusions if all groups were involved at once. This led to separate conferences for Indian, Italian and Chinese women and other were planned for Filipino, Polish and Portuguese groups. Committees of ten women from each group formed a panel representing businesswomen, professionals, housewives — all areas of community life.

Questions were basic: When you came to Canada how did you feel about it? How do you feel today? What would you like to see preserved from your own country? What else would you like to have?

Answers were frank. The women talked about everything and made recommendations. They were happy to have the freedom to make suggestions, the opportunity to be considered. Some said, for example, that the attitude should emphasize the individual and treat each person as unique. Professional women from India talked about the difficulties in working in their own specialization in Canada. Some of the Italian women were unhappy about role changes resulting from the education system; instead of the family remaining a strong unit, children were becoming aggressive and vocal at home. When mothers were invited to visit the schools, the children were used as interpreters, undermining the mothers' authority.

Some women noted a change in their own attitudes. Instead of taking children out of school and sending them to work at the age of 16 with the uppermost thought "let's make money now", more communication and a better understanding of the system were helping parents to develop a new concept of the value of more education.

For some of the women, it was the first opportunity to share in group discussions, to express their views on family and community problems. Even if they take part in ethnic group

activities, it is often still in the traditional role of women as social conveners, making sandwiches, serving coffee, raising funds for old folks' homes while the men carry on the business of the group.

The Chinese women's conference, with interpreters and secretaries working in both Mandarin and Cantonese, Chinese as well as English, had an unexpected result. Until then the only Chinese who had visited the International Centre had been newcomers, but the women planned a special Chinese Night which drew an attendance of about 200, representing both the new and established segments of Winnipeg's Chinese population, including doctors, lawyers and recent immigrants.

Classes in basic English have helped many immigrant women to keep pace with their families, countering the fact that children in school and husbands at work have more contact with the community than they have. English classes at the Centre and a nursery school in another room give them and their babies an afternoon outing and they are home again in time to greet heir children with a new attitude and newfound English phrases when they return from school.

The centre has no closed-season for language classes. Summer is the busiest time when other adult-training courses in the city are not in operation. Last summer's regular English classes, structured at six levels, had an enrolment of 450. University students in education provided extra tutoring for about 150 adults, working through opportunities for Youth. Another OFY project called MIRO (Manitoba Immigrants' Recreation and Orientation) helped immigrant children discover the fun of being Canadian while still keeping their own identity.

The International Centre's Services are not only for immigrants but are also extended to visitors from other countries. The Centre made arrangements for 11 Japanese teenagers to live with Winnipeg families for three weeks this past summer, to get a taste of Canadian life in a program of Experiment in International living. Other OFY participants helped with the socialization of students from Finland who spent four months living and working in the Winnipeg area.

Volunteers helped bring the centre to the attention of Winnipeg's populace last spring by working with the International Centre Committee to build of 50-foot float for the parade of Multicultural Festival '74. Displaying intercultural relationships as their "product", '74 participants in authentic national costumes on the float represened 40 countries, with four couples in the middle depicting the theme "Winnipeg — Music Box of the World". The float proved to be quite an attraction and won a special award.

The centre's international camp for families, English under the trees, took on a new twist this year when it was run by a voluntary committee appointed from among the campers themselves. The International Centre's staff welcomes the involvement of volunteers to the greatest extent possible. After all, there are only Four paid staff members, for all these and many other on-going activities for 4,500 to 5,000 people every month.

Some of the more colorful recent events have just evolved out of everyday experience. It was noticed that children coming to the centre with their families brought along a variety of toys from their home countries. From this grew a children's toy and book fair, just before school re-opened this fall.

Another multicultural event was a herbal medicine show from many lands, with experts from each group displaying their traditional herbs and home remedies and explaining the beliefs and superstitions behind their use.

Membership in the International Centre is open to both individuals and groups. For immigrants it is the place to go to meet friendly people and find out about life in their new country. For Winnipegers, it is a place to do enjoyable and practical voluntary work, getting to know people from all over the world on a person - to - person basis. About half of the 88 member organizations are ethnic groups, and from all these organizations a committee is elected to plan the multicultural activities.

This was all the result of a long-cherished dream of the Citizenship Council of Manitoba, whose members wanted to provide immigrant services "with a little bit of heart", said Mrs. H. H. Roeder, who came to Canada as an immigrant from west Germany in 1954 and is now executive director of the International Centre.

Opened as the Citizenship Council's project for Manitoba's Centennial in 1970, the centre was the first to receive support from the Department of the Secretary of State and has since served as a model for others receiving grants

Художнє оформлення гуцульських кептарів

До нашого часу в гірських районах Карпат зберігся старовинний вид одягу — кептарі, які красою своєї форми, вишуканістю декору неодноразово привертали увагу дослідників. На жаль, поки що немає роботи, яка могла б ознайомити широкі кола читачів з особливостями цього виду одягу. В даній замітці нам хочеться на прикладі кептарів Івано-Франківської і Закарпатської областей показати наскільки багате народне мистецтво оздоблення одягу.

Кептар — це короткий безрукавий кожушок, що одягається поверх сорочки. Виготовляється він з овчини, а прикрашується кольоровим сап'яном, волічкою (вовною), капслями (бляшані кружечки), колосовим шнурком (бавовняний мотузочок) та смушком. Для кептарів характерне симетричне розміщення декору з переважанням геометричного орнаменту, але на Закарпатті зустрічаються також кептарі лише з рослинним орнаментом.

Крій кептарів досить простий. Часто їх шиють з цілої шкіри, роблячи виріз біля шиї, спереду чи збоку та розрізи для рук, або з двох шкір. Кептарі можуть мати невеликі кишені (накладні або прорізні) різноматнітної форми — у вигляді прямокутника, трапеції, півкола. Застібаються кептарі гудзиками або зав'язуються шнурками з китицями.

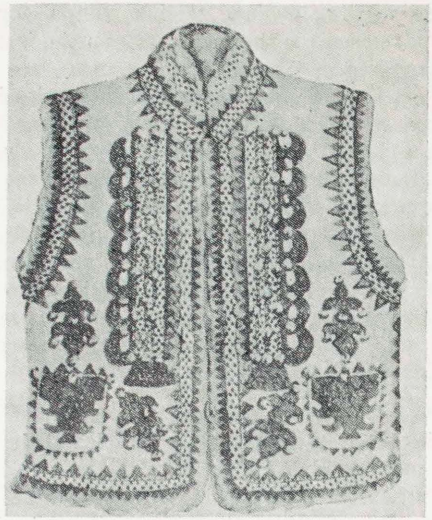

Зразок кептаря з с. Верховини, Косівського району, Івано-Франківської обл.

Кептарі Косівського району, Івано-Франківської області, зокрема с. Верховини (колишнє с. Жаб'є), характеризуються прямим кроєм. Всі краї кептаря обрамлюються чорним смушком, а декор розміщено так, щоб підкреслити його конструкцію: вздовж переднього розрізу, бокових швів і пройм, навколо горловини та на кишенях.

Саме оздоблення надзвичайно різноманітне. На проймах рукавів, спереду та на спині розміщуються візерунки з плетених смужок чорного сап'яну, що називаються силянкою. Остання, в свою чергу, обшивається одним-двома рядами кольорової (найчастіше червоної) волічки або косичками. Косички — це стрільчастої форми плетені з шерсті прикраси голубого, рожевого, фіолетового, жовтого, зеленого, синього кольорів. Вони обшиваються зубцями з зеленого шнурка, а самі зубці розміщуються, крім того, спереду, знизу і з боків кептаря та обрамлюють кишені й комір. Внизу кептаря між зубцями й силянкою проходить кілька рядів косичок, які відокремлюються один від одного візерунками. На косичках нашиваються кольорові китички.

Спереду кептаря, крім силянки, розміщено кілька рядків косичок і червоний вовняний шнурок, до якого пришито чорні сап'янові зубці з китицями. Ззаду по середині спини розмі-

---

under the federal government's multicultural program.

The Citizenship Council described the International Centre as "a meeting place with a difference," where:

1. People of all nationalities, regardless of race, creed, or colour may meet together and, through pursuing common interests, develop a better understanding of each other.
2. Immigrants and newcomers are welcomed, given information to enable them to use community resources and helped with their initial adjustment problems.
3. Through participation in the activities of the International Centre, member groups and individuals acquire a better understanding of the cultures of others and develop a greater awareness of what comprises our special Canadian "identity".

щується орнаментальна смуга, парарельна нижній смузі обрамлення кептаря.

Характерною особливістю новіших кептарів цієї місцевості є рослинний орнамент, вишитий гладдю бавовняними нитками. На відміну від інших вони мають темний коричневий фон і обрамлюються штучним смушком. Передня частина кептарів майже вся зашита рожевими, жовтими, синіми, фіолетовими квітами. Зелений колір листя добре поєднується з яскравими квітами на темному фоні і взагалі домінує в кольориті верховинських кептарів. На спині кептаря внизу проходить орнаментальна квіткова смуга. Загальну композицію закінчують тоненькі сіро-жовті вовняні смужки, що обрамлюють стоячий комір, пройми рукавів, перед і низ кептаря. Кишені накладні зі смушком прямокутні форми і розміщені косо.

Старовинні косівські кептарі мають прямий або дещо розширений до низу крій. Через середину спини проходить горизонтальна лінія силянки із зубцями, яка доходить до бокових швів і передньої частини кептаря. Її пересікають дві вертикальні смуги силянки, що досягають середини пройми. Таким чином, силянка обрамлює всі конструктивні частини кептаря, а іноді розміщується і на комірі. Спереду кептаря між трьома рядами силянки нашиваються вовняні шнурки, а також кучері — сап'янові прикраси, обшиті волічкою, капслями та китицями. Кучерями оздоблюються і кишені — трикутні або округлі. На спині, над кишенями і в нижніх кутах кептаря також нашиваються сап'янові візерунки — рачки.

Аналогічне оздоблення мають кептарі й у селах Вербівцях та Солівці. Зате кутські (с. Кути, Косівського району) — зовсім іншого характеру. Єдиною прикрасою тут є чорна вовняна тасьма, що обрамлює весь кептар, та вишивка хрестиком.

Таким чином, розміщення декору в кептарях Косівського району теж тісно пов'язане з їх конструкцією. Загальний кольорит кептарів теплий. З часом з'являється більш холодна кольорова ґама, домінує зелений колір, що наближає їх до верховинських.

Багатим оформленням виділяються кептарі Надвірнянського району, Івано-Франківської обл. В с. Дорі, наприклад, кептарі обшиваються коричневим сап'яном і жовтим колосовим шнурком, а також смушком — зовні чорним, зсередини — сірим. Сап'ян проходить всюди — біля шиї, спереду, на проймах, внизу, з боків. На ньому густо красуються капслі, між якими нашиваються ще й кружки з білого та червоного сап'яну. Накладні кишені гарно закінчуються кучерями — також сап'яновими.

Гарячий червоний кольорит характерний для кептарів с. Заріччя, Надвірнянського району. Всі вони рясно зашиті силянкою, зубцями світлочервоного сукна та капслями. Між зубцями, які закінчуються кількома рядами вишивки хрестиком, ажурно переплітаються золотисті нитки. Це створює враження тонкого мережива. Спереду кептаря червоні кучері, обшиті зеленими вовняними нитками, китиці та зубці з кольорових ниток. Між кучерями вишиваються ще й зірочки — зірнички. В передніх кутах кептаря і на бокових швах розміщуються прикраси з червоного сукна — „хлопці". Загальне декоративне оформлення завершується чорним смушком. Комір кептаря високий, стоячий; кишені накладні (з чорного та малинового сап'яну), прикрашені вишивкою хрестиком і китичками.

Бувають у Надвірнянському районі далеко скромніші кептарі (напрклад, у с. Микуличині), але й вони обшиваються сап'яном, капслями, зубцями, білим колосовим шнурком, чорним смушком тощо.

Одними з найцікавіших вважаються кептарі з с. Космача, Косівського району, Івано-Франківської обл. Густо прикрашені капслями, сірим смушком, сап'яном, вони, проте, зовсім не мають силянки. Основну декоративну функцію несуть сап'янові смужки з капслями, обшиті жовто-оранжевими нитками. Крім сірого смушка, що обрамлює весь кептар, спереду нашивається ще й шкірка куниці, доповнена смужкою, складено з сап'янових чотирикутників двохтрьох кольорів (переважно зеленого та коричневого). В нижніх кутах кептаря розміщуються „хлопці" й китички. Комір стоячий, кишені накладні, у вигляді прямокутника або трапеції з китичками. Застібаються кептарі ґудзиками. Характерною особливістю цих кептарів є сап'янова смужка з капслями, що йде спереду від плеча до орнаментального краю пройми.

Слід відмітити і старовинні космацькі кептарі, які, правда, схожі на сучасні, але менш декоративн, прямі, довші, розширені донизу і відзначаються більш витонченим оздобленням.

Великою різноманітністю славляться також кептарі Закарпатської області. В одному лише Рахівському районі можна зустріти кілька їх видів. Рахівські кептарі прикрашуються силянкою, сап'яновими зубцями та вишивкою хрестиком і відзначаються світлим кольоритом. Передня частина кептаря обшивається лисячим смушком і трьома рядами кольорових косичок з китичками. Між косичками розміщується силянка, яка закінчується довгастими нитками, капслями і білими ґудзиками. Для оздоблення кутів і боків кептаря використовуються досить великі елементи орнаменту у вигляді квіток (косиць), окремих розеток і гілок. Деякі кептарі мають своєрідні узори, що називаються качурі і виконуються в техніці аплікації і вишивки. Вони мають вигляд розміщених по кругу двох рядів вишитих кольорових зубців, обрамлених закрученими вусиками з ниток. Застібається кептар ґудзиками і зав'язується повудами (шнурками з китицями) зеленого або червоного кольору. Кишені прорізні, широкі, зверху обшиті смушком і двома горизонтальними рядами вишивки хрестиком.

Рахівські кептарі мають прямий крій з невеликими бічними прорізами. Обшиваються чорним смушком, темно-червоним сукном, яке обрамлюється трьома рядами вишитих зубців. На плечах, проймах, спереду і знизу проходить дрібна силянка, а спереду ще й кілька рядів косичок. Кучері видовженої форми з зірничками та китичками, а косиці (квіти) вишиваються нитками й кольоровими косичками. В кольориті рахівських кептарів переважають насичені кольори.

До рахівських кептарів наближаються кептарі з с. Кобилицької Поляни. Тільки смужка сукна тут уже має капслі і обшивається шовковим шнурком. Кишені прямокутні і накладні, обрамлені чорним смушком.

Скромністю декору відзначаються кептарі в с. Великому Бичкові. Чоловічі — строгої форми, обшиті темно-червоним і зеленим сап'яном з округлими зубцями і не обрамлені смушком. Передня частина кептаря прикрашується червоною сап'яновою силянкою. Вгорі на спині розміщені туліпани (прикраси з червоного сап'яну), а внизу — три смерічки.

Жіночий кептар обрамлюється чорним смушком; обшивається зубцями червоного сукна, які закінчуються зеленими й червоними листочками. Спина чиста, тільки внизу розміщується невелика гілочка з зеленими листочками.

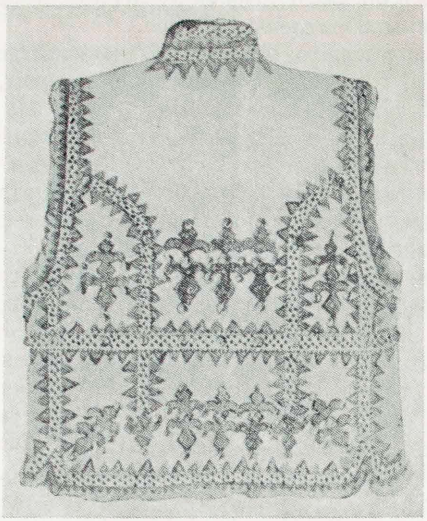

Зразок кептаря з с. Устерік, Косівського району, Івано-Франківської обл.

В селах навколо м. Тячіва шкіру на кептарях суцільно зашивають вовняними нитками (технікою гладі) та сап'яном переважно коричневих кольорів. Перед такого кептаря має широку сап'янову смугу з маленькими округлими зубцями та двома рядами китичок, між якими розміщені візерунки — ружі та смерічки. Всі вони виготовлені з волічки синього, жовтого, рожевого та зеленого кольорів. Низ кептаря може мати одну або дві сап'янові смужки з зубцями та ружами.

Всі інші частини кептаря заповнюються рослинним орнаментом, причому на передній частині рисунок орнаменту вільний, а на спині строго у вигляді вертикальних смуг. Кишені накладні, сап'янові, прикрашені ружами й зубцями. Пройми рукавів обрамлені сап'яном або смушком.

У Свалявському районі кептарі можна зустріти зараз хіба що в с. Нижніх Воротах. Тут чоловічий кептар називається камазоля. Камазоля відзначається прямим кроєм, застібається збоку (ліворуч на чотири шікрені ґудзики. Плечі, горловина, бокові шви і низ обрамлюються сап'яном.

Жіночі кептарі цієї місцевості також мають прямий крій. Перед прикрашується червоною шкірою (коцка), обшивається зеленими й червоними шкіряними нитками (кривульки). Весь кептар обрамлюється смушком, а низ і бокові шви ще й сап'яном.

Від усіх попередніх кептарів дуже відрізняються кептарі Хустського району (тільки жіночі), які називаються бунда. Вони короткі (до пояса), з широким вирізом біля шиї, обрамлені чорним смушком і суцільно зашиті рослинним орнаментом у вигляді червоних квітів і зелених листочків (техніка гладі). Прикрашуються вони також сукном і сап'яном. Спереду нашиваються кольорові китички (іноді просто чорні). Загальний кольорит бунди світло-червоний, застібається вона ґудзиками, кишень немає.

У високих декоративних якостях кептарів проявився тонкий художній смак українського народу, який умів з простого кожушка зробити справді художній твір. Ознайомлення з кептарями дає можливість краще зрозуміти особливості народного декорування побутових речей. Вони є також зразками того, як прекрасно й практично слід оздоблювати сьогоднішній одяг, дбайливо використовуючи багатовіковий досвід майстрів народного декоративного мистецтва.

І. І. Карпинець

м. Львів

Складаю нев'янучий вінок з найкращих квітів на свіжу могилу мого дорого мужа, бл. п. Михайла Стручинського, який упокоївся 17 серпня 1974 року в Кенорі, Онт. й у світлу пам'ять Покійного складаю $25.00 на журнал „Промінь".

Засмучена дружина Сабіна Стручинська, Кенора, Онт.

—o—

На свіжу могилу бл. п. Марії Романюк, яка упокоїлася по тяжкій недузі дня 28 серпня 1974 року, замість квітів у світлу пам'ять покійної засилаю $5.00 на журнал „Промінь".

Олена Дзьобенко, Ванкувер

КІЛЬКА СЛІВ З НАШОГО ЮВІЛЕЮ

Ніяґара Фалс, Онт.

Дня 22 червня ми святкували наш золотий ювілей подружжя і такого ювілею ми щиро бажали б і іншим людям.

Наші внуки виводили нам різних пісень і ми так почувались гей би в рідним краю, в Україні.

Я не описую тут про наш ювілей (допис був поміщений в „Українському Голосі" в. ч. 34 — зам. редакції). Ми, мій чоловік Іван Пограничний і я хочемо головно скласти щиру подяку — насамперед Первоієрархові нашої Церкви Владиці Михаїлові за благословення, Впреп. отцям — В. Федакові і Ю. Ференсієві за таку велику честь для нас. Складаємо подяку о.о., що відслужили Молебень, а саме: о. д-рові С. В. Савчукові з Вінніпеґу, о. д-рові П. Самцеві, о. Прот. Ф. Легенюкові, о. Т. Глуханюкові. Дякуємо нашим приятелям і всім добрим людям, які прибули до нас як гості, за подарунки і всім тим, що прислали побажання.

Ми служили вірно нашій Церкві ще в рідним краю, в Україні і багато років у Канаді почавши ще з Сас-

П-во Анастасія і Іван Пограничні під час ювілею 50-ліття подружжя

катуну у 1937 році і дотепер. Знаємо дяківство і по нашій змозі складали і складаємо пожертви на церкву та інші народні цілі.

Іван Пограничний, коли почав будувати церкву в Ніяґара Фалс то йому не снилось, що дочекає такої чести. Ми обидвоє з чоловіком йшли твердими дорогами піонерів будівничих нашого громадського українського життя в Канаді і сьогодні з великим вдоволенням стверджуємо що наш труд і подібних до нас не був даремним.

Анастасія Погранична

У Гмириній хаті

„Хто віддав своє серце людям,
має право на друге життя".
(Віра Гмиря)

I.

Я не була в цій гостинній домівці понад чотири роки. І ось тепер знову стою біля її дверей. На них напис — „Б. Р. Гмиря". З хати долинає до болю знайомий, такий рідний голос Бориса Романовича. Лллеться улюблена з дитинства пісня:

„Я бачив, як вітер
Берізку зломив..."

З хвилюванням натискаю на ґудзик дзвінка, і от переді мною мила привітна жінка з гладко зачісаним срібним волоссям — дружина артиста Віра Гмиря.

— Хутенько роздягайтеся, прошу, бо вже почалось, — стиха промовляє вона й допомагає мені знайти на вішалці місце для пальта. Це зробити нелегко, так багато цього вечора в оселі гостей.

Помічаю: у передпокої з'явилися великі фотографії — низка сценічних образів співака, а зі стіни затишної вітальні на мене дивляться добрі й розумні очі Бориса Гмирі. Ласкаві руки дружини закосичили його портрет житнім колоссям.

Все ж інше майже не змінилося — у причиненій шафі видно смокінґи артиста, онде в кутку його мисливські чоботи й бриль...

З кабінету Гмирі чути оплески. Здається, ще мить, і станеться неймовірне — мені назустріч вийде сам господар, подарує свою чарівну щиру усмішку, запросить до кабінету.

* * *

Щодвадцятого числа кожного місяця у хаті покійного Гмирі збираються ті, хто бажає послухати унікальні записи вокальних творів у виконанні Бориса Романовича, погортати альбоми, де любовно розміщені матеріяли про життя і творчість співака, побачити подарунки, що їх надсилають на адресу Гмириної домівки численні шанувальники його таланту з цілого світу.

Але і в будь-який інший день хата народного артиста відкрита для людей. Дружина співака дбає, щоб і сьогодні, і завтра Борис Гмиря жив повнокровним творчим життям, вчив вокалістів співати, ділився з молоддю своїм величезним мистецьким і життєвим досвідом, давав естетичну насолоду слухачам — сучасним і прийдешнім.

Не всякому судилося таке палке кохання, не всякому щастило мати такого вірного друга!

Доктор медичних наук Віра Гмиря працювала в Науково-дослідному інституті фізіології Академії наук УРСР імені академіка О. Богомольця, вивчаючи вищу нервову діяльність людини, а також електрофізіологію кори головного мозку. Вона пройшла звичайний для багатьох жінок України XX століття шлях від простої селянської дівчини до відомого вченого-нейрофізіолога. Це знана авторка ряду наукових монографій, популярний лектор з питань медицини.

Та після нагальної смерті чоловіка Віра, ні хвилини не вагаючись, пішла на пенсію, відмовилась від роботи, яка її так цікавила, заради продовження творчого буття великого співака.

Вона заходилася систематизувати чималу мистецьку спадщину Бориса Романовича — шедеври співу, які зберігаються у записах. То 37 оперних партій, дуже своєрідно, оригінально виконуваних Гмирею, 545 перлин камерної музики та народних пісень, де він показав себе неперевершеним інтерпретатором, та ще 423 вокальні твори, що звучать на платівках.

Борис Гмиря чудово володів пером, не раз говорив про свій задум написати книжку про те, як народжувалися його сценічні образи. Він залишив по собі щоденник — вісім грубезних зошитів, багато начерків, статтей, що становлять велику цінність.

Борис Романович був всебічно обдарованою людиною, залюбки перекладав українські вірші, що йому подобались, тонко відчував красу життя, природи. Якби не передчасна смерть, він, мабуть, дістав би широкої відомості і як белетрист, бо плянував створити роман.

Про все це розповідають експонати, дбайливо оформлені й упорядковані Вірою Гмирею. Те, що вона зробила і робить, — не тільки вияв самовідданості, справжньої подружньої вірності, а й високий громадянський подвиг.

Стефанія Наливайко

ВСЕ ПРО РАДИКУЛІТ

Запалення попереково-крижових нервових коренців і сідничого нерва — одне із досить поширених захворювань. Майже кожний четвертий пацієнт лікаря-невропатолога хворіє на радикуліт. Уявлення про те, що це легка хвороба — помилкове. Нерідко попереково-крижовий радикуліт супроводжується гострим болем, має затяжний перебіг і може навіть призвести до інвалідності.

Які я причини цієї хвороби?

До розвитку попереково-крижового радикуліту призводять різні гострі й хронічні інфекційні захворювання. Найчастіше він виникає після грипи, ангіни, ревматизму, а також на ґрунті туберкульози, черевного й висипного тифу, бруцильозу. Нерідко причиною радикуліту є порушення обміну речовин в організмі (подагра, діябет). Відкладення мінеральних солей, особливо в ділянці міжхребцевих отворів, стискує і подразнює нервові корінці.

Виникненню радикуліту сприяють також нестача вітамінів, хронічне отруєння промисловими отрутами (ртуть, олово, миш'як), зловживання алькоголем.

Серед причин радикуліту й такі захворювання хребта, як переломи, вивихи, туберкульозне враження хребців, випинання дисків.

У жінок нерідко хронічні запальні захворювання матки і придатків, пухлини органів, розташованих поблизу корінців і сідничого нерва дають картину попереково- крижового радикуліту. Слід підкреслити, що часто захворювання розвивається від поєднання кількох несприятливих факторів. Ми вважаємо за необхідне попередити наших читачок, що болями в попереку починається багато тяжких захворювань, що потребують відповідного лікування. Уточнити їх причину може тільки лікар, уважно оглянувши хвору людину. Відомі випадки, коли хворі зверталися до лікаря після тривалого лікування „домашніми" засобами, яке тільки погіршувало стан їх здоров'я.

На радикуліт переважно хворіють люди після 30 — 40 років, здебільшого чоловіки. Є певна залежність цієї хвороби від пори року — найчастіше вона трапляється рано навесні й восени.

В умовах теплого сухого клімату це захворювання зустрічається рідко і протікає легше. Головний його прояв — біль у попереку, що, як правило, виникає раптово і часом віддає в ногу. Це явище в народі дістало влучну назву „простріл". Біль посилюється під час ходіння, нахиляння, кашлю, чхання, підняття ваги. Інтенсивність його в різних випадках різна. У декого біль незначний, і хворий продовжує, хоч і з трудом, звичайну роботу. Часом же біль буває такий сильний, що навіть повернутись у ліжку нелегко. Крім того, може непокоїти почуття „повзання мурашок", похолодіння або оніміння ноги.

Щоб зменшити біль та запобігти його посиленню, хворі намагаються вибрати собі зручну позу. Звичайно вони лежать на спині або на здоровому боці, зігнувши ногу в колінному і тазо-стегновому суглобах. Змінюється й хода. Хворі ходять, намагаючись не нахилятись і злегка згинають ногу в коліні, спираючись переважно на здорову. Часом через біль викривлюється хребет. Однак це явище тимчасове і після зменшення болю зникає. Захворювання може тривати від кількох днів до кількох місяців у тяжких випадках. Особливість радикуліту — схильність до потворних загострень. Отже, чим раніше розпочато лікування, тим раніше вдається його ліквідувати.

Лікування спрямоване насамперед на швидке усунення чи зменшення болів. При гострих болях необхідно покласти хворого в ліжко з матрацом, що не вгинається. Помітно полегшують стан болезаспокійливі засоби (пірамідон, аналгін, аспирина), (грілка, ванни). Слід пам'ятати, що заспокоює біль тільки помірне прогрівання.

Широко застосовуються ультрафіолетове опромінювання, лямпа-солюкс, діятермія, електрофарез, струми Бернара, парафін, різні мазі. Не слід користуватися різними препаратами, запропонованими людьми без медичної освіти. Нерідко після застосування таких „ліків" у хворих виникають тяжкі опіки.

Добрий лікувальний ефект дають різні види новокаїнових блокад, вітаміни B_1, B_{12}, алоє, скловидне тіло. У тяжких випадках, що не піддаються звичайному лікуванню, застосовується рентгенівське опромінювання. Арсенал засобів великий, і тільки досвідчений лікар може правильно вибрати необхідні з них. Одні форми захворювання лікують у лікарні, другі — амбулаторно. Останніми роками радикуліти, спричинені випаданням міжхребцевих дисків, успішно лікують оперативним шляхом. Широко застосовуються при радикулітах та ішіясі лікувальна фізькультура, масаж.

Фізичні вправи призначаються відразу після того як пройшли гострі болі. Якими повинні бути вправи і їх тривалість, у кожному окремому випадку визначить лікар або методист лікувальної фізкультури. Масаж з успіхом застосовується в усіх стадіях захворювання.

І, нарешті, якщо перебіг радикуліту тривалий, з частими загостреннями, рекомендується санаторійне лікування (радонові, сірчано-водневі ванни, тощо).

Величезне значення має профілактика радикуліту. Вона полягає у різних способах загартування організму, що підвищують його опірність, а також оздоровлення умов праці і побуту, усунення шкідливих явищ, що можуть сприяти розвитку радикуліту.

А. Руденко,
кандидат медичних наук

Важлива відозва Централі СУС
В СПРАВІ ГРОШОВОЇ ЗБІРКИ

Вже рік минає, як Централя СУС знаходиться в Едмонтоні. За цей час багато виконано різної важливої праці, зокрема передано до друку текст „Історію Українців Канади", яку написав бл. п. Ю. Стечишин, а дещо не змогли виконати за браком фінансів-грошей.

Ми мусимо видавати різні інформативні брошури, перевидати статути, провадити культурно освітню працю, тримати живий зв'язок з нашими провінційними та низовими організаціями, поширити видавничу діяльність, підсилити працю з молоддю і багато іншої праці, якої без грошової допомоги виконати неможливо.

Щоб в майбутньому не зупинилась діяльність у централі СУС ми гаряче закликаємо все членство складових організацій СУС чоловіків і жінок підтримати фінансово нашу працю. Просимо присилати грошові пожертви на культурно освітній проєкт $20,000, що ще був започаткований раніше централею СУС.

Чеки належить виписувати так:

Ukrainian Self-Reliance League of Canada,

а писилати на нашу адресу:

UKRAINIAN SELF-RELIANCE LEAGUE
OF CANADA
11024 — 82 Avenue
Edmonton, Alberta

На кожну Вашу пожертву ми будемо видавати поквитування (ресіти), які будуть дійсні на відтягнення інкомтексу. А також прізвища всіх жертводавців будемо поміщувати в пресі.

Віримо, що членство складових організацій СУС зрозуміє нас і своїми пожертвами щиро відгукнеться на наш цей заклик. Всім жертводавцям наперед щиро дякуємо за зрозуміння й співпрацю.

Провінційні управи й управи відділів (чоловіків і жінок) складових організацій СУС просимо на своїх зборах обов'язково обговорити цю відозву й по можливості перевести відповідну збірку, яку пізніше переслати нам, а ми кожному жертводавцеві вишлемо посвідку. У спискові належить чітко писати прізвище й адресу в англійській мові.

За централю СУС:

Д-р С. Л. Яремчук, голова
К. М. Теличко, секретар

Серпень 1974.

З ОБІЖНОГО ЛИСТА СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ЗМІНА В УПРАВІ ЦЕНТРАЛІ —

За розпорядженням Консисторії У.Г.П.Ц. отець Митрофорний протоієрей Ф. Керніцький є призначений служити в Катедрі Пресв. Тройці в Вінніпеґу, отож з цього приводу, добр. Марія Керніцька не урядує як наша кореспонденційна секретарка, обов'язок, що вона совісно виконувала впродовж трьох останніх років. Цей важливий пост погодилася перебрати пані Марія Вавринюк, довголітна, діяльна членка Союзу, яка свого часу була заступницею голови в центральній управі.

Отцеві й добродійці Керніцьким бажаємо добрих успіхів у новій громаді, бо ж і в Вінніпеґу є для кого і є з ким працювати. Добродійці висловлюємо щиру подяку й признання за її відданість для добра Союзу!

БЕРЕМОСЯ ДО ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПРАЦІ —

Літо дуже скоро проминулі — час відпочинку й розривки залишився тільки приємним спомином. У місяці вересні знову виряджуємо дітей до школи та плянуємо осінню працю при відділі і в громаді. Треба звернути особливу увагу на участь наших синів і дочок в Українській Школі, а для малят, де тільки міжливо, започаткуйте Садочок. По провінціях можна вже набути відповідну лектуру, підручники, оповідання тощо, для всіх кляс. Можна також вдатися до місцевих комітетів Ради Української Школи (РУШ) за порадію та матеріялами.

Час також розпочати програму діяльности із СУМКівцями. Якщо ваш відділ ще не набув для своїх потреб „Підручника для Молодших Відділів СУМК" то замовляйте його негайно в централі. Ціна тільки 7.50. Цей підручник є необхідний для учителів, інструкторів та батьків.

Підбаймо, щоб наші діти брали участь у всяких святкуваннях, всіх підприємствах. Хай тепло відчувають, що й вони є важливою частиною української спільноти — бо ж це тільки вони є нашою надією, нашою гордістю і майбутністю!

ПОДЯКА

Дня 16 серпня ц. р. мені сповнилось 75 літ з дня народження. З молитовною подякою Найвищому Богові, що дозволив мені прожити такий добрий вік, складаю $5.00 на журнал „Промінь", на якого очікую кожного місяця.

Анна Хаба, Редвотер, Алберта

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Дональд Біссет

Блекі й Реджі

Жив собі на світі коник. Звали його Реджі. Вранці Реджі розвозив молоко і щоразу стрічав свого приятеля Блекі — маленького чорного собачку.

Якщо казати правду, то Реджі не дуже подобалося возити молоко. Він мріяв здобувати на змаганнях призи.

Блекі теж не зовсім був задоволений своєю долею. Він мріяв навчитися бігати, як справжній пес-гончак, хоча ноги в нього, між нами кажучи, були закороткі.

Якось після обіду вони сиділи у Реджі в стайні, грали в „хрестики й нулики", і раптом Блекі сяйнуло:

— Реджі, ми повинні їсти вугілля! Адже паровози тому так швидко бігають, що їдять вугілля.

І все ладком обміркувавши, друзі вирішили спробувати щастя. Пробралися в пивницю, де лежало вугілля. Та тільки взяли по грудочці, як з'явилася хазяйка — місіс Геть.

— От негідник! Красти моє вугілля! Ану геть звідсіля!

Вона вхопила вуглину й пожбурила в них.

Блекі й Реджі кинулись навтікача. Ще ніколи вони так швидко не бігали!

А саме в цей час мейор міста визирнув у вікно. Мейора звали Вільям.

— Оце-то швидкість! — вигукнув він. — Можу побитися об заклад, що цей кінь одержав би на змаганнях першу нагороду. А собака мчить швидше, ніж гончак! Слово честі, вони заслуговують винагороди. І він видав Клекі й Реджі по медалі.

(З англійської)

Коток

Пішов коток на вуличку
Та й застудив лапки.
Тепер плаче під віконцем,
Проситься до хатки.

Пиріг з сиром

Бабуня спекла із сиром пиріг, пухкий такий, рум'яний. А коли він прочах, покликала онука:

— Юрасику, на ось пирога.

Подякував Юрасик і вийшов з пирогом на ґанок. Аж тут підбігає до нього пес Пірат. Став на задні лапи — і собі хоче пирога. Відламав Юрасик шматочок і дав Піратові.

Де не взявся кіт Мурзик:

— Мур-р, мур-р! І я хочу пирога...

Відламав хлопчик ще шматочок, пригостив і Мурзика.

— Ко-ко-ко! — засокотів півник, скликаючи курей.

— Біжіть мерщій сюди, тут пирогом частують...

Збіглися кури. Юрасик і їм пирога вкришив.

Лишився в нього маленький шматочок. Юрасик хотів був його з'їсти, аж тут скік на бильце горобчик.

— Цвінь-цвірінь! І мені! Довелося Юрасикові останній шматочок віддати... Вийшла на ґанок бабуня й питає:

— Ну, що смачний пиріг із сиром?

— Дуже смачний! — відповів Юрасик. — Тільки я не встиг його розкуштувати. — І розповів про те, що сталося.

— Ну й молодець, що всіх пригостив! усміхнулась бабуня. — За це я тобі ще смачнішого пирога спекла, з повидлом.

Громадська і родинна хроніка

ГАРНИЙ ПРИМІР
Едмонтон, Алберта

Є у нас загально прийнятий звичай, що в день уродин приятелі, або члени родини справляють ювілятам спеціяльну гостину, або в інший спосіб відзначують день милою несподіванкою. Коли для сестер Софії Гриник і Марії Солован (близнючок) наспів день уродин — 65-ліття, вони рішили відзначити це родинне свято в інший спосіб. Будучи членкинями Добродійного Комітету при відділі Союзу Українок Канади при Катедрі св. Івана в Едмонтоні, вони постановили самі приготовити чайне прийняття з концертовою програмою і запросили гостей, зазначуючи, що ввесь дохід з чаю призначений на добродійну працю Комітету. Учасники склали $316.00.

Цей Комітет раніше носив назву Добродійне Товариство до якого належить около 24 членкині, провадить добродійну працю звиж 34 роки для українських пацієнтів по шпиталях і домах для старших в Едмонтоні. Кожного тижня членкині відвідують хворих а також дають допомогу особам, які були жертвами нещасних випадків.

В році 1940 зацікавлені членкині улаштували кампанію за збіркою українських книжок, а заразом подбали, щоб у кожному шпиталі була українська бібліотека; кожного тижня вони добровільно й охочо відвідували своїх людей та роздавали книжки усім тим, що бажали читати добру українську книжку під час побуту в лікарні. Для цієї благородної праці треба було й фінансових засобів, отож членкині улаштовували щорічно чайні прийняття, розігравки, продаж домашнього печива, і т. п.

Згодом цю працю поширено, щоб включити пацієнтів і в лікарнях для умово хворих, де членкині приїжджали раз у місяць і проводили курси вишивання, подавали перекуску та інше. На Різдвяні Свята приготовляли Святу Вечерю а на Великдень святочний обід. Священики відправляють Молебень, благословлять їжу, а опісля слідує святочна програма — коляди на Різдво, пісні на Великдень, де всі учасники, членкині й пацієнти беруть участь. Пересічно около 150 пацієнтів буває на цих святах.

Зліва направо: Марія Солован, Софія Гриник, Розалія Фарина, голова відділу і Марія Лазарук, голова соціяльного комітету при відділі.

Через минулих десять років праця поширилась ще дальше і членкині тепер доглядають також немічних по лікарнях для старших (Auxiliary Hospitals) і домах для старших громадян. На Великодні свята Комітет приготовляє около 150 кошиків, а в кожнім є писанка, бабка, українське печиво, овочі та інші їстивні речі. Отці-парохи ці кошики посвячують, а членкині розвозять їх українським пацієнтам по шпиталях, а також і тим, що хворі по домах. На Різдво також приготовляють подібні кошики й розвозять немічним, за що пацієнти безмежно їм вдячні. Часто улаштовують і концертову програму, де участь беруть наші СУМКівці з колядами, українськими танцями, співами тощо.

Пані Софія Гриник і Марія Солован є членкинями Добродійного Комітету понад 25 років. Поза цю гуманітарну ділянку, вони віддають ще й багато часу та труду у праці при відділі СУК при Катедрі Св. Івана. В минулому, вони займали різні пости в управах і комітетах відділу. Пані Гриник урядувала, як голова кілька років і за її заслуги була відзначена почесним членством. Пані Солован часто очолює різні комітети й приділяє чимало часу, щиро й совісно, у користь відділу. Наш відділ тим щасливий, що має таких щирих і працьовитих членкинь, як пані Гриник і пані Солован.

Катерина Міськів, секретарка Добродійного Комітету

ВЕСНЯНИЙ ЧАЙ У ГАМІЛЬТОНІ

Відділ ім. Лесі Українки в Гамільтоні улаштував величавий весняний чай, який відбувся 31 березня ц. р. Того дня простора заля при Соборі Св. Володимира прибрала вигляд справжньої весни: золотисті квіти, галузки розквітлої верби артистично декорували залю. Здавалось нам, що знаходимось у якомусь чудовому лузі...

Велике признання належиться програмовому комітетові, якого очолює пані Галя Лазарович за так старанно зорганізовану, упляновану й виконану кожну частину до перфектности. Ще заздалегідь перед відкриттям імпрези все було підготовано і проходило в належнім порядку.

При дверях вступу до залі вітали гостей пані: М. Гриськів, А. Бело, Т. Дибко, Р. Українець, П. Люльчик і кожному причіпляли китичку жовгих квітів. При столику з білетами сиділи пані: Д. Бежан і А. Гриськів, при книжці для підпису гостей була пані В. Сіренко, при столику для вписування нових членкинь сиділа пані Галя Олексюк. Пані, які вписалися до відділу того дня: Настуня Параш,

Марія Шеремета, Мойра Шеремета, Євгенія Німець, Анастасія Блащук, Оля Качур, Галя Фарбатюк, Леся Поплавська, Ірина Серватяк.

Тепер слідувало вшанування гарними корсажами (їх зробила пані Єв. Німець) пань: Оксану Фастрицу — першу голову відділу, мґр. Анну Троян — гостю доповідачку, Євгенію Гребенюк — голову відділу, Анну Токарек — бувшу голову Союзу Українок Канади і добр. П. Федак.

По цім пані Галя Лазарович запросила всіх присутніх забирати місця коло столиків. Весняний чай, як імпрезу відкрила пані Лазарович словом привіту та пояснила ціль такої товариської зустрічі. Молитву провів о. митр. В. Федак. Висловив радість бачити нових молодих членкинь, які скріплюють організацію та держать її живою й цікавою.

Пані Гребенюк, голова відділу склала щиру подяку пані Лазарович та цілому програмовому комітетові, радіє, що таке велике число членкинь і гостей прибуло на цю особливу імпрезу.

Гарно накритий вишиваним обрусом стіл, на нім весняні квіти, свічки в свічниках, вибагливе печиво, срібні чайники та гарні чайні горнятка все це надавало святочності товариському зібранню.

Чай наливали: добр. П. Федак, Євгенія Гребенюк, Марія Січова, Марія Кінар, Марія Пасіка і Марія Пилипюк. Головна господиня в кухні С. Дудар.

Після чаю слідувала головна частина імпрези — доповідь „Жінка у світі праці", яку виголосила молоденька мґр. Анна Троян (поміщена на стор. 7). Доповідачку представила пані Анна Грицак. Подяку пані Троян висловила пані Галя Липка й як вияв щирої вдячности за труд і за цінність доповіді вручила їй на пам'ятку скромний дарунок — дві по-мистецькі виконані писанки — праця нашої здібної писанчарки пані Юнкевич, а аранжувала їх у спеціяльну посуду пані Г. Лазарович.

Слідувало слово пані А. Токарик, бувшої голови Союзу Українок Канади, яка висловила глибоке вдоволення з відбутої імпрези, а зокрема з доповіді молодої талановитої людини пані А. Троян, бо вона і подібні їй це наша зміна і запорука нашого світлого майбутнього, склала привіт пані Троян а також привітала присутню на залі маму доповідачки пані Софію Степанюк, яка є світлим прикладом для своєї дочки.

Кінцеве слово пані Галі Лазарович з багатьма подяками закінчувало програму цієї святочної імпрези.

Ніхто не спішився додому. Ще довго велась товариська дружня гутірка в піднесенім добрім настрої. Старанна праця комітету увінчалась добрим успіхом.

А. Токарик

З ДНЯ УРОДИН НА „ПРОМІНЬ" Мирнам, Алберта

Гафія Личак

У п'ятницю 2 серпня ц. року зійшлися приятельки і членкині відділу ім. Олени Пчілки до дому пані Гафії Личак, щоб скласти їй побажання з днем уродин у її 70-ліття.

При вході до хати кожна з нас вручила від себе дарунок іменинниці, а дочка Анна Заяк привітала маму удекорованим тортом. В той самий час присутні гості заспівали пані Гафії Личак „На многая літа".

По цім дочка Анна Заяк разом з онуками пані Личак подали підвечірок. Пані К. Ханасик провела молитву і всі разом споживали смачні страви. Пані Ханасик склала побажання іменинниці, якої день святого ангела припадає на Св. Пророка Іллі, вітала її від присутніх приятелів та членкинь відділу ім. Олени Пчілки. Пані Гафія Личак вже 32 роки працює у цім жіночім товаристві, при церкві і заслужила собі на пошану. Пані Личак із зворушенням подякувала за таку шану і від себе склала $10.00 на журнал „Промінь".

Приятелька

ВЕСНЯНИЙ ЧАЙ У ВАНКУВЕРІ

Заходом відділу Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки у Ванкувері та Провінційної Екзекутиви на Британську Колумбію улаштовано весняний чай в неділю 19 травня 1974 р. о 3 год. по обіді.

Парафіяльна авдиторія була відповідно прибрана. Напереді головний стіл з живими квітами та срібною посудою. Кругом залі розставлені столи накриті вишиваними обрусами, а посередині — стіл з гуцульською різьбою, власне збірка п.п. М. Татаринюків.

Чайне прийняття відкрила голова Провінційної Екзекутиви пані Л. Кут-Шевчук і привітала присутніх гостей з Ванкуверу й околиць, а головно голову Союзу Українок Канади пані С. Пауш, яка несподівано на цей час загостила до нашого міста.

Дальше попросила о. прот. П. Бублика перевести молитву. Слідував привіт голови місцевого Відділу пані Л. Митрук.

Цікаву і змістовну доповідь на тему „Багатокультурність" виголосила пані Е. Остапчук, яку представила пані Л. Кут-Шевчук. „На тему багатокультурности говориться і пишеться тепер дуже багато, але ми, українці чомусь не прив'язуємо багато до цього уваги. Ми вже перейшли одну стадію нашого життя в Канаді — стадію розбудови наших церков та культурних осередків, а тепер повинні звернути увагу на духову сторону нашого життя, на розвиток наших духових-творчих сил та нашої культури. Але тому, що без знання мови неможливо плекати і розвивати століттями надбаної культури нашого народу, ми повинні всі наші сили звернути передусім на вивчення і задержання нашої мови".

Голова Союзу Українок Канади пані С. Пауш висловила своє задоволення, що хоч несподівано але мала нагоду бути на нашому прийнятті і заохочувала нас до дальшої праці в жіночій організації. „Жінка-українка ще з прастарих часів відіграла поважну ролю в нашому суспільстві і

в нашій родині і тому багато про неї писалося в українській літературі, але може найкраще про неї описав у своїх творах Тарас Шевченко".

Пані Савіцька подякувала пані С. Пауш за її присутність на чаю і за її короткі але змістовні слова.

Далі пані Л. Кут-Шевчук представила гостей з-поза Ванкуверу і з інших організацій ,а потім були висвітлені діяпозитиви з Світової Виставки „Експо 74" в Спокейн, де українці з Ванкуверу і Едмонтону гарно демонстрували українські танці, спів, писання писанок, вишивання, ткацтво, кераміку і куховарство.

Після офіційної частини програми була подана перекуска, яку приготовили пані з соціяльного комітету при місцевому відділі під керівництвом пані Л. Москаль. Чай наливали добр. П. Блажук, добр. К. Бублик, пані М. Савіцька і пані А. Трач.

На закінчення відбулася мала розігравка, а потім пані Л. Кут-Шевчук склала щиру подяку організаторам за приготовлення цього чаю, а гостям за їх присутність.

Олена Дзюбенко, кореспондент секр.

БЛ. П. МИХАЙЛО ОЛЕСЬКІВ
Гемилтон, Онт.

Ділимось сумною вісткою з родиною, друзями, й знайомими, що 5 липня 1974 р. несподівано на удар серця упокоївся в Бозі бл. п. Михайло Олеськів. Михайло Олеськів народився року Божого 1902 в Канаді, в Саскачевані в родині Теодора і Олександри Олеськів. Виростав і учився в Саскачевані, одружився 1924 року з Теклею з дому Трач. Господь обдарував їх дітьми: три сини й дві дочки. Діти по одруженню виїхали з Саскачевану в Онтаріо.

Панство Михайло й Текля також оставили свій рідний Саскачеван і приїхавши до м. Гемилтону, зараз же стали членами Соборної православної громади Св. Володимира.

Бл. п. Михайло залишив у невимовному смутку дружину Теклю, три сини з родинами, дві дочки з родинами, братів і сестер з родинами, та тринадцять унуків.

Похоронні відправи відбулися 7 і 8 липня року Божого 1974 в Соборі Св. Володимира в Гемилтоні, що їх відправляв о. М. Кривих.

Вічна йому пам'ять!

Дружина Текля з родиною

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА
МАРТИН ПАВЛО КЛЕМ
Гемилтон, Онт.

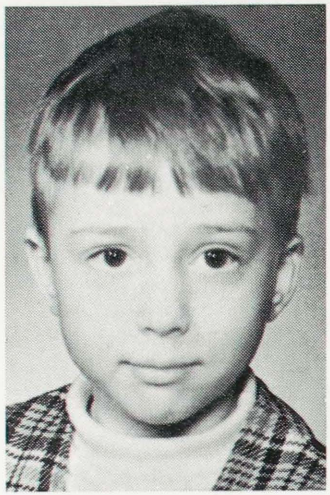

З надмірною душевною прикрістю українська громада в Гемилтоні, Онтаріо прийняла страшну вістку, що в неділю 7 липня ц. р., в нещасливому автомобільному випадку на дорозі ч. 17, недалеко від м. Верміліян Бей в Онтаріо трагічно загинув семилітній хлопчик Мартин Павло Клем.

Народився в Бурлінгтоні, Онт. в батьків Мирослава й Френсис Клем 16 лютого 1967 року. Був надзвичайно бистроумною дитиною, ходив до державної школи та був пильним учнем у Недільній Школі при Соборі Св. Володимира в Гемилтоні. Та не судилось йому довго жити в цьому світі. У дитячій невинності Господь покликав його до Небесного Царства. Смерть Мартина Павла завдала страшну духовну рану батькам, усій родині, Недільній Школі та всій українській громаді. Смерть дитини важко сприймається.

У четвер 11 липня о годині 7 вечора відслужив Панахиду о. Микола Кривих при участи хору Собору Св. Володимира під кер. п. В. Радиша в похоронному домі Троскат Бродерс.

У п'ятницю 12 липня о годині 10 вранці відслужено Св. Літургію і Похоронну Відправу. Служили: о. Митрат Василь Федак і о. Микола Кривих. Собор був заповнений вірними, що прибули з гарячою молитвою на устах та глибоким співчуттям до засмучених батьків і цілої потерпілої родини. Хором Собору керував диригент Богдан Радиш. Батьки покійного Мартина Павла — це давні Сумківці: п. Клем був головою СУМК на Східню Канаду а тепер вже другий рік є головою громади Собору Св. Володимира в м. Гемилтоні. Ціла громада вражена нещастям родини Клемів.

Прощальне слово о. Митрата В. Федака висловлене української і англійською мовами, зміст якого підтримував засмучених батьків.

Біленьку заквітчану труну несли чотири юнаки: Марко Федак, Михайло Клем, Денис Олеськів і Джов Ґрошат. Поховали на цвинтарі Вудланд. Учні Недільної Школи з свічками у руках і дитячими сльозами прощали свого товариша.

Після похорону відбувся величавий поминальний обід. Господарем програми був о. Митрат Федак. Промовляли: о. М. Кривих, пані Є. Гребенюк, від відділу СУК, Антон Погорецький від Соборної Громади, Іван Юрійчук від відділу ТУС і о. Митрат Федак.

Збірка на нев'янучий вінок на могилу Мартина Павла принесла сто сім долярів. Призначено: на „Вісник" — $48, на „Український Голос" — $38, на „Промінь" — $20.

Нехай же тихим сном спочиває тіло Мартина Павла а душу його хай Всевишній оселить в Оселях Святих Ангелів, бо Він сказав „Не бороніть дітям приходити до Мене, бо їх є Царство Небесне!"

Вічна йому пам'ять!

Приятель

Річні Звіти

ЛОНДОН. ОНТ.
Відділ ім. Княгині Ольги

Річні збори відділу відбулися 9 грудня 1973 р., під предсідництвом пані Г. Володченко й добр. К. Дебрин. Молитву перевів о. М. Дебрин. По вшануванні мовчанкою померлих членок — приступлено до звітів уступаючих — голови пані В. Новицької й урядниць управи. З них слід підкреслити слідуюче: Відбуто — 12 засідань, одне спільне з ОЖ ЛВУ, 4 місячні збори; виконано такі традиційні імпрези в громаді: Запусти, Йорданська Святвечеря з участю українського студентства, проводи, місійну вечерю, обіди на Храм і Візитацію, поминальну трапезу в 40-ліття голоду в Україні, бенкети — громади. Українського клюбу професіоналістів і ОДУМ-у; вряджено показ печива і взято участь у різдвянім фестивалі етнічних груп Лондону; дбали про чистоту, декорування й квіти для Церкви; закупили деяку посуду, рушники тощо для кухні; старанно відвідували хворих по шпиталях; брали участь у з'їздах Екзекутиви СУК на Сх. Канаду (Брентфорд і Віндзор); врядили успішний базар.

В культ.-освітній ділянці: наше жіноцтво бере активну участь у всіх проявах релігійного й культурного життя громади й поза нею: у церковному хорі, Українській школі, бібліотеці, національних імпрезах, фестивалі етнічних груп тощо. Конкретно: було вряджено (з усім українським жіноцтвом Лондону) свято Л. Українки - Героїнь, спільно з громад. бібліотекою свято книжки, та розваговий вечір. Для „Променя" — пильнували старі передплати й старались про пожертви на його пресовий фонд. — Про діяльність відділу яскраво свідчить і фінансовий звіт: Прихід — $4,068.37, розхід — $3,691.91; з цього найбільше приділено на потреби Церкви ($2,197); решту на устаткування громадської кухні, пожертви на рідношкільні й суспільно-громадські потреби, рідну пресу й добродійні цілі.

Звітуюча управа — устами своєї голови пані В. Новицької щиро дякує всім за добру співпрацю і поміч. Після схвалення діяльности і належної подяки за неї й уділення абсолюторії уступаючій управі — вибрано нову управу на 1974 р., як слідує: Голова — Г. Володченко, уступивша голова — В. Новицька, заст. голови — О. Співак, секретарка — В. Калюжна, касирка — А. Панасейко, культ. осв. реф. — добр. К. Дебрин, реф. „Променя" й делеґатка до КУК — Н. Шульга; господині — О. Тищенко і К. Подопригора; сусп. опіка — Л. Шевченко і З. Гладко; сестриці — М. Жидовка, П. Шевченко й Ол. Яремченко; контрольна комісія — В. Яремченко, Г. Жидовка й Е. Лисинська.

Пані Г. Володченко щиро дякує за довір'я до вибраної управи; присутні вітають нововибраних: о. М. Дебрин — Настоятель, п. Ф. Подопригора — голова громади, пані В. Новицька та пані П. Вітоль; всі бажають їм повного успіху в праці й запевняють їх в своїй співпраці й помочі.

К. Дебрин, культ. осв. реф.

ВІННІПЕҐ, МАН.
Відділ ім. Лесі Українки при Катедрі Пресв. Тройці

Впродовж року відбулось дев'ять місячних зборів і одно засідання управи разом з комітетами. На зборах були читані обіжники з централі, листи і картки подяки.

Цього року відділ закінчив своє зобов'язання — $1,000.00 на літню оселю „Веселка". Пожертви, що їх склав відділ впродовж року: на Катедру Пресв. Тройці, Музейний фонд Союзу Українок Канади і організаційний фонд, журнал „Промінь", „Сумківець", стипендійний фонд при пров. екзекутиві Союзу Українок в Манітобі, нагороди двом сумківцям на літніх курсах в Колеґії Св. Андрея, на СУМК, бінго і закуплено кілька розгравових квитків на кандидатку королеви оселі „Веселка".

Впродовж зими членкині робили і продавали вареники. Відділ дав поміч сумківцям під час Українського Тижня в Катедральній авдиторії, так само дав багато помочі під час „Фолклорами" — членкині працювали в кухні, приготовляли їжу та печиво для СУМК „кафі шоп". Наші референтки старшого й молодшого відділів СУМК посвятили багато часу і праці, щоб збагатити сумківську програму, чим причинились до її успіху.

Заходами відділу відбувся весняний і осінній чай та базар. Членкині приготовляли і видавали обіди, вечері та перекуски, коли було потрібно. Відвідували жінок у домі старших громадян Святої Родини й подавали малі дарунки, також дали перекуску для старших громадян у Селкирк Дей Сентр.

Культурно-освітній комітет улаштував такі імпрези: вечір, присвячений пам'яті українського філософа Григорія Сковороди, на роковини Лесі Українки доповідь про життя і творчість поетки виголосив проф. Манітобського університету Погорілий. В місяці лютім добр. Ю. Лучак під час місячних зборів прочитала реферат про Лесю Українку. В квітні і травні відбулось 10 лекцій (по 2 години) з городництва і садівництва, лектор — агроном О. Ґудзяк. В жовтні улаштовано Свято Книжки. Доповідь виголосив д-р І. Глинка. Від Ради Української Школи промовляла ред. Н. Когуська. Концертову частину приготовили сумківці молодшого відділу. Це Свято Книжки було влаштоване спільними силами відділів СУК, СУМК і ТУС.

Відділ фінансував і давав моральну піддержку садочкові для малят при Катедрі. Ми співпрацюємо з льокальним відділом Комітету Українок Канади, з відділом Вінніпезької Ради і Червоним Хрестом.

Улаштовано День Членства, на якім відзначено 11 членкинь за 25 років праці в організації Союзу Українок та привітали 4 нових членкинь. Добродійний комітет висилав квіти, картки побажань та відвідував хворих членкинь в шпиталі. Улаштовано також показ писання писанок на виставі „Менисфір", де продавали писанки та прибори до писання писанок.

На крайовий спільний з'їзд СУС у Вінніпегу вислали 7 делеґаток. Декотрі членкині посвятили багато часу у з'їздовому комітеті. Членкині помагали з продажем печива в Ґрент Парк Шопінґ Сентр на королеву СУМК і збирали фонди на Суспільну Службу.

Наш відділ придбав найбільше передплат в Манітобі під час кампанії на журнал „Промінь". В червні, на закінчення сезону праці відбулася членська вечеря в Килдонан Мотор Готелі.

Фінансовий стан: перенесено з 1972 року — $5,014.03, загальний при-

буток — $12,380.45, загальний видаток за 1973 р. — $11,861.41, остається у касі — $5,533.07.

Управа на 1974 рік: голова — Соня Бейзик, уступивша голова Галя Богонос, заст. голови — Г. Бобій і С. Острижнюк, рекорд. секр. — М. Карп'як, фінанс. секр. — Е. Зучкан, касирка — Г. Майба. Контрольна комісія — П. Горун, М. Войтович і М. Школьна.

Голови комітетів: телефонічний — А. Олійник, молод. СУМК — О. Завісляк, садочка для малят — О. Бугера, освіти — А. Павлик, програмовий — С. Тодощук, добродійний — М. Школьна, відвідування хворих — М. Ременда, членства — А. Назаревич, Червоного Хреста — М. Левицька, дорадниці старшого СУМК — М. Пестрак і М. Андрейчук. Представниці до КУК — С. Яременко, М. Юрків, М. Анонійчук; до Вінніпезької Жіночої Ради — Е. Соломон і М. Івашко. Референтки: ручних робіт — М. Ковальчук, преси — Є. Білич, архіву і журнала „Промінь" — Д. Черевик, гардероба — М. Монастирська.

Р. Кондра, секр.

ТРАНСКОНА, МАН. Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відділу відбулися 2 грудня 1973 р. в церковній залі в присутності 21 членкинь. Збори відкрила голова В. Савчук і попросила о. Василіва щоб провів молитву. Предсідницею зборів вибрано пані Е. Мануляк, а секретаркою була пані О. Михальчук.

Звіти з діяльности відділу здавали членкині заряду. Голова пані В. Савчук подякувала членкиням за їхню щиру працю і кооперацію.

Відділ склав пожертви на такі цілі: на Церкву $2,500.00, СУМК $25.00, „Промінь" $25.00, Рідношкільну Фундацію імені Василя Сарчука $25.00, організаційний фонд СУК $10.00. Ми Також дали $1,550.00, щоб умеблювати кімнату в новім місцевім шпиталі Конкордія. Також дали $1,850.00 на хідник до церкви.

Вибрано заряд на 1974 рік: голова — А. Гудима, заступниці голови — Г. Шеппит, А. Терик, секретарка — О. Михальчук, касирка — В. Савчук, референтки: „Променя" — А. Харенко, Г. Шеппит, Молодшого відділу СУМК — Л. Робак, Ф. Смук, шкільництва — Е. Мануляк. Контрольна комісія — Ф. Смук, М. Кручок, О. Бігун; відвідування хворих — П. Савка, А. Ковальчук, Л. Бороскевич; телефонічний комітет — А. Ковальчук, Г. Чубата, Н. Сливорська, А. Кралька; господині — Л. Парасюк, Л. Бороскевич, А. Перик, Б. Бюсик, Ґ. Гуменюк, Б. Марадин.

О. Михальчук, секр.

ВИНДЗОР, ОНТАРІО ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори нашого відділу відбулися 18 листопада 1973 року в залі Собору Св. Володимира. Відкрила їх голова пані Вероніка Костинюк, молитвою, й привітала присутніх членкинь та представників від братніх організацій ТУС і СУМК. На предсідницю зборів вибрано пані Марію Гургулу, а на секретарку добр. Надію Метулинську.

Предсідниця перебрала веденню зборів та попросила урядниць та звітодавців від комітетів до конкретних звітів та запитів. Відтак збори вшанували, одноxвилинною мовчанкою, померлих членок, після чого рекордова секреарка прочитала протокол з минулорічних зборів.

Слідували привіти: перший привіт склав заступник голови Соборної громади п. Нестор Костинюк. Він подякував товариству за добру співпрацю, жертвенність та висловив признання за велику, корисну працю на церковно-громадському полі. Пан Н. Костинюк склав привіт в імені ТУС членкиням, що співають у хорі, та закликав не занедбувати цієї важливої праці. Привіт склала теж пані Мирослава Телега, голова Східньої Екзекутиви СУК, закликаючи до взаємопошани.

Далі слідували звіти урядниць та комітетів. Першою звітує пані Анна Букса, рекордова секретарка: Впродовж року відбулося 8 місячних зборів, три засідання заряди, на яких було обговорено ряд підприємств та успішно їх виконано: влаштовано три культурні вечорки, на яких висвітлено з відповідними коментарями діяпозитиви: „Як святкують Різдво українці", з подорожі на Гаваї, в Японію, Китай та Україну. Влаштовано членську Різдвяну Вечерю, з обміном подарунками. Врочисто відбули спільну Йорданську Вечерю, з неменшою врочистістю відсвяткували спільне Великоднє свячене, — все це спільно з громадою. Приготовлено двоє пущень, Новорічну забаву - сморгесборд. Приготовлено бенкет та ряд перекусок з нагоди Провінційного з'їзду СУС, що відбувався в Виндзорі при Соборі. Вислано делегатку на крайовий з'їзд, до Вінніпегу. Організовано 43 членкині, які виїхали на окружний з'їзд до Брентфорду, де в той час відбувався Драматичний Фестиваль Молодших Відділів СУМК. Цю поїздку відділ покрив із своїх доходів. Відсвяткували Свято Лесі Українки академією, гарною програмою та чайним прийняттям. Тут мали українську виставку, Великодний і Різдвяний столи. Взагалі варто підкреслити, що кожні збори, чи імпрези в нас, супроводжуються чайним прийняттям, які зближують нас у праці.

Прийняли в себе гостей під час тижня Братерства, де й наші СУМКівці-бандуристи взяли участь та дали хоч і невеликий, але прекрасний концерт. В часі Великого посту проводили науку писання писанок. Влаштували базар шавер що приніс користь нашій Соборній Громаді.

Впродовж року членкині працюють при „бінґо", допомагаючи як громаді, так і ТУС. Пожертвували $11,000 на сплату довгу на церковні будинки, пожертвували на Інститут Св. Володимира, на журнал „Промінь", на „Український Голос". Визначили певну суму на подарунки для недільної та української шкіл, а також на шкільну бібліотеку. Вислали свою вкладку на проєкт СУС та придбали декілька книжок для товариської бібліотеки. Подарували $200.00 на твори Лесі Українки, для Українських Студій при Віндзорському Університеті.

Постаралися й покрили кошта, $1,000, за посадження зелених кущів, навколо Собору в пам'ять померших членкинь. Цей проєкт був призначений з нагоди відзначення 10-ліття розвитку громади на новому місці.

Пані Галя Панчишак: як 1 заступниця голови — вона віддано доглядала праці товариства, брала часто нелегкі відповідальності на себе, як мисткиня в куховарстві, чим виробила собі широкий авторитет. Керувала, а го й сама приготовляла поминальні чи весільні обіди, майже кожної середи працювала при приготовленні варенників та в відсутності голови перепроваджувала урядування. Друга заступниця пані Марія Вахна працювала з іншими урядницями на всіх відтинках праці, а до того вже 21 рік навчає і виховує дітей в недільній школі. Кореспонденційна секретарка, пані добр. Надія Метулинська, вона

також референтка мол. відділу СУМК: писала листи, читала обіжники, заступала відсутніх урядниць, приготовляла Мол. відділ СУМК до фестивалю, організувала „базар", не відмовлялася від інших обов'язків.

Фінансовий звіт подала пані Євгенія Квасніцька, з огляду на відсутність касирки на фін. секретарки: з минулого року лишилося в касі — $3,138.35, прибутки за 1973 рік — $26,603.03, видатки в 1973 році — $22,940.76, залишилося в касі — $6,800.62.

Звіт голови пані В. Костинюк, хоч її праця незрівняно відповідальна вона всі успіхи з осягів товариства приписує урядницям, членкиням, високо цінить їх труд, дякує, закликає щиро працювали для товариства, бо Союз Українок це організація, що стоїть на високому рівні гідности й чести і наша повинність так її зберігати. Пані В. Костинюк склала подяку зарядам ТУС, СУМК, Соборній Громаді за добру співпрацю, Настоятелеві о. В. Метулинському за всебічну підтримку, допомогу й поради висловила своє задоволення з осягнених успіхів та бажає ще кращої співпраці в майбутньому.

Звіт бібліотекарки й референтки „Променя", пані Євгенії Щепанської: вона упорядковує бібліотеку, зібрала до оправи 13 річників „Променя", закупила деякі книжки, приготовила привітання до „Променя" з нагоди Різдва та закликала членкинь вітати одна одну через журнал. Про відвідування й опіку над хворими звітувала пані Марія Прокопчук. Вона співпрацює з пані Василиною Бенса, відвідали з нагоди Різдва 28 членок доручивши від товариства Різдвяні подарунки. Інших 12 відвідин, в шпиталях і вдома, кожній приносили радість і вдоволення хворим чи старшим. „...нам було приємно відвідати їх, та подарувати китицю квітів" — сказала пані М. Прокопчук.

Надзвичайно працює в нас Соціяльний Комітет, провідницею якого є пані Марія Костів. Вона звітувала в імени членкинь-співробітниць, склала всім подяку за добру співпрацю. За Музейний Комітет звітувала його голова, пані Іванна Римар: Наш Музей ще в стадії розвитку, одначе ми маємо прекрасно впорядковані 5 виставних шаф і багато гостей вже мали можливість їх оглянути. Висловила оцінку членкиням за подаровані речі і закликала доповнювати Музей новими експонатами. Пані Оля Друль, дорадниця відділу СУМК сказала: Вже відомо, що при СУМК існує Ансамбль Бандуристів, який часто виступає вдома та на різних імпрезах, як в Виндзорі так і поза ним, приносячи для нашого українського суспільства признання й авторитет. Але цим не обмежується праця СУМК. При організації існує спортова дружина, яка привезла з Провінційних Змагань всі трофеї. На Крайовому З'їзді наша молодь відзначилася в усіх відтинках змагань, як в Музейному, Драматичному, Концертовому.

Настоятель о. В. Метулинський високо цінить працю жіночого товариства і старається завжди порадити, допомогти. Він висловлює своє задоволення з праці товариства. Дякує за високу жертвенність, за любов до Святої Церкви, закликає до єдности, любови і бажає успіхів в майбутньому.

Звіт контрольної комісії: пані Євгенія Квасніцька звітує, що книги Товариства знайдено в найкращому стані, і в імени комісії висловлює довір'я управі й всім комітетам, за віддану працю.

Після цього номінаційна комісія проголосила склад заряду на 1974 рік: голова — Вероня Костинюк, перша заступниця — Галя Панчишак, друга заступниця — Марія Вахна, рек. секретарка — Анна Букса, кореспо. секретарка — добр. Надія Метулинська, фінанс. секретарка — Євгенія Кузик, касирка — Марія Старух. Контрольна комісія — Євгенія Квасніцька, Ніна Косик, Софія Ревак.

Комітети: Дорадниці ст. відділу СУМК — Оля Друль, Маруся Старух; відвідування хворих — Марія Прокопчук, Василина Бенса; представниці до мол. відділу СУМК — Стефанія Друль, Анна Стебельська, Надія Метулинська; картки повідомлення — Марія Сенайко.

Референтки: „Променя" й бібліотекарка — Євгенія Щепанська, культурно-освітня — Оля Торошенко, також представниця до КУК; консумен—тів Галина Вахна. Представниця до льокальної Жіночої Ради — Анна Татчук.

Соціяльний комітет: Маруся Костів, Оля Друль, Дора Стратійчук. Бінго комітет: Оля Друль, Оля Торошенко, Анастасія Нагнибіда, Софія Бейко.

Комітет господарський — Галя Панчишак, Маруся Костів, Євгенія Квасніцька, Софія Ревак, Анна Приймак, Аделя Мілько, Марія Керелюк, Александра Боднарчук, Галина Паленчук.

Музейний комітет — Іванна Римар, Марія Карпінець, Євгенія Щепанська, добр. Н. Метулинська, Мирослава Телега, Стефанія Заборонюк.

Н. Метулинська, секр.

УКРАЇНСЬКА ВИШИВКА

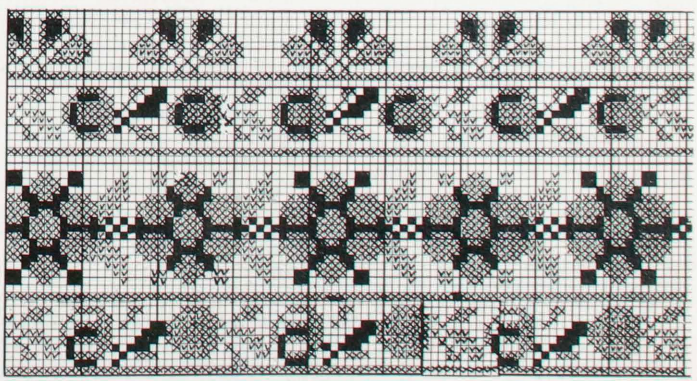

Вишивка виконана хрестиковим стібом львівського повіту. Взірець надається на довгі рукави блюзочки вишиті при долу вище манжета і спереду. Кольори ниток: ■ — чорна, × — червона 321, ◢ — синя 797 — всі DMC.

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

ЮШКА З БРОСКВИНЬ

Потрібно на 6 осіб:

1 ф. броскВинь
1½ л. води
4-5 ложок сметани
1 ложка картопляної муки

БроскВині помити, покраяти, розварити враз із лушпинкою та кісточками і перетерти через ситко. Розколотити муку в воді і залити тим юшку, нехай закипить. Зняти з вогню, додати сметану, цукру до смаку, вкинути кілька кісток, кусник цитринової шкірки і застудити.

РУЛЯДА З ЯБЛУКАМИ

Потрібно:

5 жовтків
5 ложок цукру
сок з пів цитрини
5 білків
4 ложки борошна (муки)
1 ложка тертих сухариків
1 ф. яблук
1 ложка крохмалю (corn starch)
4 ложки брунатного цукру

Жовтки втерти з цукром, додати сок із цитрини. Вбити білки на шум, виложити на жовтки, додати борошно й легко вимішати. Виложити на помащену бляшку, пекти на 350° впродовж 10 хвилин, а потім на 300° 10 — 15 хвилин. Виложити з бляхи на восковий папір і звинути. Завинути у стирочку.

Яблука почистити, покраяти у кусники, підлити 2 — 3 ложки води й заварити. Вимішати крохмаль із цукром, додати до яблук, вимішати й раз заварити. Помастити руляду й застудити.

ЯРИНОВИЙ СІК

Потрібно:

2 гальони достиглих помідорів
1 буряк
5 бил селери
1 ложка солі, звичайної
2 ложки жовтого цукру

Вибрати тільки достиглі помідори. Помідорів має бути більше менше невеличке ведро. Почистити помідори і покраяти на дрібні кусники. Буряк почистити і розкраяти на грубі шматки. Селеру помити і розкраяти на половинки. Змішати всю городину і дати стільки води, щоб покрити дно. Помідори випустять власний сік, Варити пів години або аж помідори зм'якнуть. Відкинути буряк і селеру, а помідори перетерти через ситко. Додати сіль і цукор. Найкраще солити до смаку, якщо бажається мати недосолений сік. Загріти до кипіння і гарячим зливати в гарячі стерелізовані слоїки. Зразу дати накривки і тісно закрутити злоїки. Перетримувати в холоднім темнім місці.

СМАЖЕНІ ЛІНИВІ ПИРІЖКИ

До двох горнят звареної і помнятої картоплі дати ложку масла, ложку сметани, 2 жовтки, ложечку стертої на терці цибулі, яких 2 ложки муки і сіль та перець до смаку. Вимішати все і вихолодити. Тоді приготовити начинку таку, як хто любить. До цих пиріжків добре надається мелене м'ясо з печені або курки, сир, капуста або гриби. Начинку треба заправити до смак. Виробляти з картоплі маленькі кульки величини яйця, розплескати, наложити начинки і зліпити. Смажити в гарячім товщі подібно, як смажиться пампушки. Подавати гарячі.

СИРНИК НА ДЕСЕРТ

Спід:
1 горнятко тертих сухарів (ґрагам вафєрс)
2 ложки цукру
1 ложечка кориця (цінамон)
2 ложки топленого масла

Спосіб — Змішати всі складники і посипати в тортівницю форму (величини 8"x8") і рукою добре притиснути, щоб трималось купи. Пекти в мірно гарячій печі (350°Ф.) 8-10 хвилин. Позволити простигнути.

В міжчасі приготовити масу:
½ ф. сира (крім чиз)
½ горнятка цукру
3 жовтки
1 горнятко консервованого ананасу (дайсд анд дрейнед)
3 білки

Спосіб — Добре розтерти (на легко) сир і додати цукор. Окремо вбити 3 жовтки і додати до сиру. Все добре сполучити. Завинути ананас до маси. Вбити на шуму піну білки і обережно завинути до маси. Влити до форми й зразу дати до печі. Пекти 30 до 35 хвилин при температурі 350°Ф. Коли спечеться, можна полляти квасною сметаною (¾ горня), розстелити рівно і повернути до печі під „бройлер" на пару хвилин, щоб зарумянився.

ГАРБУЗ

Потрібно на 4 особи:

1 гарбуз
2 ложки рижу
1 мала склянка молока
1 ложка масла

Розкроїти гарбуз по половині, вигорнути ложкою зернятка і волокна, скроїти зверху тверду шкіру, покроїти в кусники і кинути в цідило, нехай добре стече. Перед тим зварити на молоці густий риж. Дати гарбуз до посудини, ложкою добре розбити, вимішати з рижом, посолити і ще раз підварити на слабому вогні. Хто любить, може дати дрібку цукру.

Подається з прирум'яненим маслом або зі сметанкою.

САЛЄРА В ПОМІДОРОВІЙ ПІДЛИВІ

Потрібно:

2 великі або 3 менші салєри (корінь)
1 ложка масла
2 ложки помідорових повил
сіль, цукор

Помити й почистити салєри, покроїти в пластинки, додати малу ложку масла, підлити небагато води, посолити і душити під покришкою. Коли будуть напів м'які, влити помідорових повил, трохи поцукрувати і ще яких п'ять хвилин піддушити.

До цього годиться присмажена картопля.

Учителі Рідних Шкіл і Садочків!

Щойно вийшов з друку збірник

„ПІСНІ ДЛЯ ДІТЕЙ"

Укладу музики Євгена Вавринюка, учителя державних і рідних шкіл.

„Пісні для дітей" спеціяльно призначені для шкільних дітей і середньої молоді. Ось що говорить автор у передмові до збірника:

„Збірник складено так, щоб виховники мали вільний вибір відповідно до рівня своїх учнів. Кожна пісня має фортепіяновий супровід. Деякі з них надаються для драматизації.

Підставою у вивченні Української мови може бути також і пісня. Діти з природи люблять співати... Музика може стати ключем до вивчення мови".

Збірник „Пісні для дітей" містить 56 пісень з нотамч. Виданий заходами Ради Української Школи з Фундації ім. В. Сарчука. Ціна $2.75 для шкіл. Замовляти:

UKRAINIAN EDUCATIONAL COUNCIL OF CANADA

9 St. Johns Avenue
Winnipeg, Manitoba
R2W 1G8

ОДЕРЖАНІ КНИЖКИ

Іванна Савицька — З пташиного лету. Образки сучасного, дружні усмішки, репортажі. Видавнича Кооператива „Червона Калина". Нью-Йорк 1974.

———o———

Галя Мазуренко — Не той козак хто поборов, а той козак хто „вивернеться"... Видано заходами автора. Лондон, Англія 1974.

———o———

Олекса Косіковський — Мій Виндзорський Літопис. (Спогади записки). Видано коштом автораї Виндзор 1974.

———o———

Valentin Moroz — Report from the Beria Reserve. The protest writing of Ukrainian political prisoner in USSR, edited and translated by John Kolasky. Toronto, 1974.

———o———

Повідомлення Уряду Праці Провінції Манітоби — Мінімум платні за годину праці у пров. Манітобі для службовців, що мають 18 або більше років, піднесено з $1.90 до $2.15 від 1 липня 1974 р. і до $2.30 від січня 1975 р. Для службовців нижче 18 років, платня буде піднесена з $1.65 до $1.90 на годину від 1 липня і $2.05 від 1 січня.

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ
СХІДНА ЕКЗЕКУТИВА

ПРОГРАМА З'ЇЗДУ

36-й З'їзд Союзу Українок Східної Канади відбудеться 8, 9, 10 і 11 листопада 1974 в залі Катедри Св. Володимира, 404 Бетерст вул., Торонто, Онт.

П'ятниця 8 листопада

7:00 — 9:30 вечора — реєстрація
— Чайне прийняття

Субота 9 листопада

9:00 — 9:30 — реєстрація
3:30 — 10:00 — відкриття з'їзду
1. Молитва прот. Д. Фотій
2. Привіт голови СУС — Н. Костинюк
10:00 — 12:00 — Окремі Сесії
12:00 — 1:00 — перекуска в залі Катедри
1:00 — 2:30 — Спільна дискусія всіх організацій на тему: „Міжорганізаційна комунікація"
2:30 — 3:00 — перерва на каву
3:00 — 4:30 — Окремі сесії — закікчення
6:00 — 9:00 — Бенкет — 40-ліття існування Східної Екзекутиви Союзу Українок. Доповідачка голова Союзу Українок Канади Стефанія Пауш. Підчас бенкету відбудеться вшанування бувших голів Східної Екзекутиви
9:00 — Забава.

Неділя 10 листопада

10:00 год. ранку — Св. Літургія в Катедрі Св. Володимира
— Молебень за здоров'я членів і членок СУС
12:00 — Обід
— Промова солови СУС д-ра С. Яремчука
— Привіти
2:30 — 4:30 — Спільна сесія
— Фундація СУС
— Звіт Інституту Св. Володимира
— Проголошення - представлення управ Східної Канади на слідуючу каденцію
7:00 — Концерт СУМК в Гарборд школі.

* * *

Це перший раз на сході Канади відсвятковуємо Ювілей Управ. Віддаймо пошану всім членкам, які брали і беруть на себе обов'язок проводу.

Закликаємо наше членство взяти масову участь у цім величавім святі — 40-ліття існування Східної Екзекутиви Союзу Українок та заразом взяти активну участь у дискусіях „Міжорганізаційна комунікація".

Гамільтонська (Онтарійська) Фільгармонійна Оркестра улаштовує незвичайну освітню програму, першу у Канаді, для талановитих професійних музик. Вона дасть змогу аж 12 музикам з цілої Канади працювати з оркестральними музичним ансамблями для науки від жовтня до травня 1975 р. Учасники будуть вибрані зпоміж стипендійних кандидатів і кожний з них отримає $3,000 на покриття коштів прожитку, що треба завдячувати Онтарійській Раді Мистецтва, яка дала дотацію у сумі $62,000.

P 13M
SAMYCIA MRS S JAN 75
6712-111 AVE
EDMONTON
T5B 0A7 ALTA

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Брентфорд, Онт. — Відділ ім. Лесі Українки з нагоди 25-ліття існування, А. Перожак переслала на пресовий фонд $75.00

Едмонтон, Алта. — Відділ при Катедрі Св. Івана, реф. д-ка М. Хом'як переслала $30.00 на відновлення передплат.

Айтуна, Саск. — Відділ ім. Княгині Ольги, секр. Марія Березюк переслала $30.00 на відновлення передплат.

Транскона, Ман. — Відділ ім. Лесі Українки, секр. М. Михальчук переслала на пресовий фонд журнала $50.00

Келгарі, Алта. — п. П. І. Світик $24.00 на передплати.

Гамільтон, Онт. — З похорону бл. п. Мартина П. Клема о. В. Федак переслав на пресовий фонд журнала $20.00

Келгарі, Алта. — Марія Чернецька $30.00 на відновлення передплат.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

Пані: Текля Візнюра — Торгилд, Алта.	$ 5.00
Зеня Денака — Биггер, Саск.	5.00
Анна Хаба — Редвотер, Алта.	5.00
Д-ка Е. Кокорудз — Шіго, Саск.	5.00
Д-ка Е. Дерев'янка — Етелберт, Ман.	4.00
Е. Товстюк — Лашін, Кве.	4.00
Марія Юрків — Монтреал, Кве.	4.00
Д. Френд — Чилливек, Б. К.	4.00
Марія Березюк — Айтуна, Саск.	3.00
С. Литвин — Едмонтон, Алта.	2.00
М. Іванець — Лойдминстер, Алта.	2.00
Марія Граб — Квейкертавн, Па., ЗСА.	2.00
А. Мельник — Довней, Ка., ЗСА	2.00
С. Грицан — Соннинъгдейл, Саск.	1.62
А. Валькович — Лашін, Кве.	1.00

Щира подяка всім.

УЧИТЕЛІ і ВИХОВНИКИ!

Чи Ви вже познайомлені з цими посібниками для навчання української мови? Коли ні, то зробіть це негайно. Учителі рідних шкіл, які почали навчати школярів мови з цього підручника є дуже вдоволені вислідом.

Підручники опрацювала досвідчена учителька державної і рідної школи. Методично він найбільше сьогодні відповідає тим школярам, які приходять до школи зі слабим знанням української мови.

Це є перша частина — „Осінь". Крім лекцій в ній є порадник учителям як проводити лекції в обидвох мовах — українській і англійській. Друга частина „Зима" продовження першої є в продажі. Ціна $2.00 за примірник.

Замовлення разом з грішми посилайте на адресу Ради Української Школи.

UKRAINIAN EDUCATIONAL
COUNCIL OF CANADA
9 St. Johns Ave.
Winnipeg, Manitoba

UKRAINIAN EMBRODERY DESIGNS AND STICHES

Опрацювала Анастасія Рурик

Це вже друге видання про вишивки і стіби в англійській мові. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, ниток. Взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Ціна $6.00.

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA
A-25 11024-82 Ave. Edmonton, Alta.
T6G 0T2.